

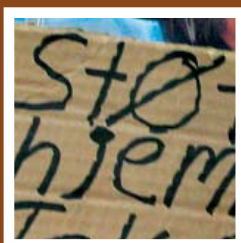
Ministerrapport foreslår: Tvangsmedicin hjemme

Nr. 14/2005

15. juli

62. årgang

Social pædagogogen



Hjemløse fanges i catch 22

De hjemløses egentlige problemer er så store, at både socialarbejdere og den hjemløse selv i stedet søger at løse mere overkommelige problemer, viser en undersøgelse fra SFI. Alt for ofte bliver den hjemløse parkeret – og parkerer sig selv – i det sociale system.



I sommerferien har Socialpædagogen inviteret tre gæster til at skrive den faglige kommentar. DSI's formand Stig Langvad skriver i nr. 14, Nordjyllands amtsborgmester Orlav Hav i nr. 15 og Horsens borgmester Vagn Ry Nielsen i nr. 16

„Det er afgørende, at kommunernes overtagelse af amtskommunale/regionale tilbud sker på et solidt, fagligt grundlag og ikke ud fra økonomiske eller kommuneimperialistiske interesser.“

Overvågning bliver et nøgleord

På en dag, hvor 71 folketingsmedlemmer var fraværende, stemte 59 for og 49 imod den ændrede servicelov som følge af strukturreformen. Ikke noget bredt og solidt fundament under fremtidens socialpolitik, heller ikke på handicapområdet.

Selvom DSI er tilfreds med, at der indføres et entydigt myndighedsansvar for borgere med handicap, og at grundtakstmodellen afskaffes, er der alligevel grund til bekymring. På dele af handicapområdet er der behov for en specialiseret indsats i en grad, som kommunerne ikke selv vil være i stand til at løfte. Det gælder både specialrådgivning, udredning og konkrete tilbud.

Overvågning af udviklingen er derfor nøgleordet fra nu af og i flere år fremover. DSI's arbejde i de regionale udviklingsråd vil blive højt prioriteret. De årlige kommunale og regionale redegørelser bliver vigtige redskaber, som må analyseres nøje.

Da det ikke lykkedes at få politisk gehør for, at de regionale udviklingsråd skal begynde deres arbejde allerede i efteråret 2005, er det vigtigt, at DSI og andre i de nuværende regionale udviklingsråd arbejder for at få indsigt i udviklingen i 2006. Inden 15. februar 2006 skal kommunerne beslutte, hvilke amtslige sociale tilbud og institutioner, de vil overtage fra 1. januar 2007.

Det er afgørende, at kommunernes overtagelse af amtskommunale/regionale tilbud sker på et solidt,

fagligt grundlag og ikke ud fra økonomiske eller kommuneimperialistiske interesser. Nogle kommuner kan måske løfte nogle af de specialiserede opgaver selv, men hvad med de kommuner, der ikke kan, hvis det regionale fundament for at drive de specialiserede tilbud forsvinder?

Borgernes frie adgang til specialrådgivning og faglig udredning er central – uanset om det sker i det nye VISO (den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation, der skal være etableret den 1. januar 2007) eller ej. Et samarbejde mellem VISO's forskellige målgrupper må udvikles for at modvirke, at grupperne spilles ud mod hinanden. DSI vil søge indflydelse via VISO's bestyrelse.

Vores erfaringer siger, at økonomi spiller en afgørende rolle i forhold til valg af tilbud. Derfor frygter vi den kommende betalingsordning, hvor kommunerne næsten betaler alt. Vi frygter, at det enkelte menneske med handicap bliver meget synlig i den kommunale økonomi. Det får konsekvenser for valg af individuelle løsninger i kommunerne. Selvom der principielt set overføres midler fra amterne til kommunerne, forsvinder de let i bloktilskuddene til fodboldbaner eller andet.

Det skal vi også holde øje med. Her kan vi bruge vores repræsentation i det sociale klagesystem og de dejlige nye handicapråd, som bliver lovpligtige i samtlige kommuner.



Af Stig Langvad, formand for De Samvirkende Invalideorganisationer

Socialpædagogen

ISSN 0105-5399

Ansvarshavende:
Forbundsformand
Kirsten Nissen

Redaktion:
Lone Marie Pedersen
(redaktør)
Kurt Ladefoged
Jens Nielsen
Maria Rørnbæk
Karianne Bengtsen Blem
(barsel)

Layout: Bodil Hesselbo

Stillingsannoncer:
Lene Jensen, Datagraf
Auning AS, Energivej 75,
8963 Auning
Tlf. 8795 5555,
fax 8795 5544
annoncer@datagraf.dk
Læserindlæg, artikler og
anmeldelser er ikke nød-
vendigvis udtryk for redak-
tionens eller organisatio-

nens mening. Redaktionen
påtager sig intet ansvar for
uopfordret indsendt stof.
Alle artikler i Socialpæda-
gogen kan desuden findes i
bladets elektroniske arkiv
på internettet www.sl.dk
Adresse:
Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9,
1211 København K
Tlf. 3396 2800 kl. 10-15,

Telefax: 3396 2998
redaktionen@sl.dk
www.sl.dk

Abonnement:
Abonnementspris 2005:
753,75 kr. inkl. moms (26
numre)
Løssalg: 35,00 kr. + porto
Tryk og produktion:
Datagraf Auning AS
Oplag: 44.677 i perioden
1.7.03-30.06.04

Redaktionen af 14/05
er afsluttet d. 7.7.05.

Deadline for læserbreve og
stillingsannoncer for 15/05,
der udkommer den 29. juli
er mandag den 18. juli kl.
12.
Deadline for 16/05 er man-
dag den 1. august kl. 12.

Forsidefoto:
Lars E. Andreasen/Scanpix



Medlem af
Dansk
Fagpresseforening



Psykisk syge skal mod deres vilje kunne behandles med medicin i eget hjem eller ambulans på hospitalet. Sådan lyder et kontroversielt forslag i en rapport, som sundhedsministeren har bestilt. Tvang vil hindre en socialpædagogisk indsats, mener kritikerne af forslaget.

s. 4-5

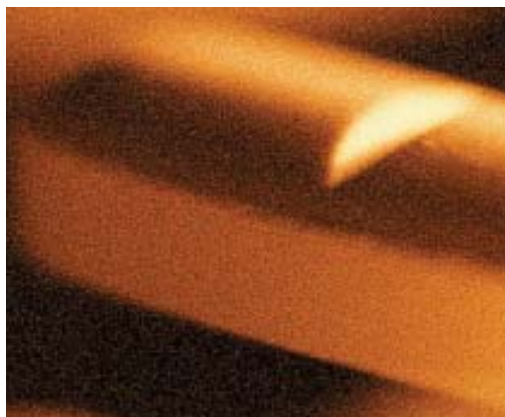


Foto: Arkivfoto. Lars E. Andreasen/Scampix

SL's formand gennem 10 år, Kirsten Nissen, fylder 60. Hun har et voldsomt temperament, et stort engagement og en social indignation. Ofte får hun sat socialpædagogers arbejdsforhold og de dårligst stillede vilkår på den samfundspolitiske dagsorden.

s. 6-10



Foto: Vibeke Toft

Regnestykket er opgjort for overenskomstperioden 2002 til 2005. Nogle fik meget og andre fik knap så meget – blandt andet socialpædagoger i basisstillinger. Se hvordan det gik og få en bedømmelse af udviklingen frem til 2008.

s. 16-19



Tegning: Bob Katzenelson

Undervisningsministeren er lydhør over for SL, BUPL, KL og rektorforsamlingens fælles forslag til en reform af pædagoguddannelsen. Han har bedt organisationerne udbygge med et bud på en form for linjefag og specialisering. SL's næstformand, Mogens Seider, ser det som en anerkendelse af, at pædagogik ikke bare handler om almindelige folks almindelige børn.

s. 21

i Indhold

s. 4

TVANGSMEDICINERING

Tvang hindrer pædagogisk indsats

s. 6

SL'S FORMAND

Hun har temperament som en sicilianer

s. 11

UNGDOMSKRIMINALITET

Forsker kritiserer ungdomssanktionen

s. 12

HJEMLØSE

Samtaler med de dødeligt sårede

s. 16

OK 02-05

Nogen fik meget andre fik mindre

s. 21

PÆDAGOGUDDANNELSEN

Linjefag på vej

s. 22

SYNSPUNKT

Evidens – grundlaget for enhver videnskab

I forrige nummer af Socialpædagogen blev der debatteret for og imod evidensbaseret viden. Kan man måle socialpædagogisk arbejde så præcist, at man kan kåre den bedste metode. Debatten fortsætter i dette nummer

s. 23

DEBAT



Psykisk syge skal mod deres vilje kunne behandles med medicin i eget hjem eller ambulat på hospital. Sådan lyder et kontroversielt forslag i en rapport bestilt af Sundhedsministeriet. Men tvang skal blot kompensere for mangel på hjælp til psykisk syge og vil hindre en socialpædagogisk indsats, mener kritikere

Af Gitte Rebsdorf

Arkivfoto. Lars E. Andreassen/Scanpix

Tvang hindrer pædagogisk indsats

TVANGSMEDICINERING ■ Den socialpædagogiske og terapeutiske behandling af alvorligt sindslidende vil få svære vilkår, hvis et forslag fra konsulentfirmaet Rambøll Management bliver effektiviseret.

Rapporten, som er bestilt af Indenrigs- og Sundhedsministeriet, lægger op til, at alvorligt psykisk syge mennesker, som eksempelvis skizofrene, ikke længere behøver blive indlagt på hospital for at kunne blive tvangsmedicineret. Skizofrene lever ofte en kummerlig tilværelse afsondret fra resten af samfundet. Men ifølge rapporten kan det problem afhjælpes med ambulat tvang, som vil fastholde patienterne i medicinsk behandling.

Men tvang og medicin er ikke den rigtige måde at hjælpe alvorligt sindslidende mennesker på, lyder kritikken fra flere sider. Øget magtanvendelse overfor sindslidende vil nemlig være med til at besværliggøre den terapeutiske og pædagogiske behandling, som er baseret på tilid og dialog, mener centerleder Johanne Bratbo fra Videnscenter for Socialpsykiatri.

– Hvis tvang bliver flyttet ud i lokalmiljøet, så kan det negative, der er forbundet med tvang sprede sig til den sociale indsats. Så man skal være opmærksom på, at når man udøver tvang udenfor psykiatriens afgrænsninger vil det få konsekvenser for den socialpsykiatriske indsats.

Muligt med kontakt

Hos Landsforeningen Bedre Psykiatri frygter

man også, at øget magtanvendelse vil gå ud over den pædagogiske behandlingsform.

– Vi ved, at det er muligt via en socialpædagogisk indsats at skabe kontakt til selv svært psykisk syge. Hvis ikke døren bliver åbnet anden eller tredje gang, gør den det måske fjerde gang. Men det kræver naturligvis, at man prioriterer den del af behandlingen og sætter ressourcer af til det. Det er dog ikke altid, at det sker, siger formanden for Bedre Psykiatri, Ebbe Henningsen.

Psykiaterne, som har behandlingsansvaret for psykisk syge, er delte på spørgsmålet om ambulat tvang. En af fortalere er speciallæge Henrik Day Poulsen fra Psykiatrisk Center i Glostrup.

– Ambulat tvang skal hjælpe den lille gruppe af svært psykisk syge, som ikke får den nødvendige behandling og derfor isolerer sig i hjemmet. Eller ender som posemand og posedamer. De har ofte svære psykiske sygdomme.

Henrik Day Poulsen er overbevist om, at ambulat tvang er den bedste måde at hjælpe alvorligt psykisk syge.

– Psykotiske symptomer afhjælpes bedst med medicin. Miljøterapi og samtaleterapi kan supplere den medicinske behandling. Men hvis patienten hører stemmer inde i hovedet, er det ikke muligt at indgå i andre behandlingsformer. Derfor er medicinen den vigtigste behandling, mener Henrik Day Poulsen.

Tvang skal kompensere for hjælp

Hos foreningen Bedre Psykiatri frygter man imidlertid, at forslaget om ambulat tvang i virkeligheden skal kompensere for mangel på hjælp til psykisk syge. Selv om det er mere end 25 år siden, at distriktspsykiatrien blev indført, er den del af psykiatrien langt fra udbygget. Og der er et stort behov for at udvikle nye behandlingsmetoder, påpeger Ebbe Henningsen.

- Det her handler også om, at patienterne bliver udskrevet, før de er færdigbehandlede. De falder i et hul, for mange gange er der ingenting, når de bliver udskrevet. Der er stor forskel på, hvor gode man er til at følge op i distriktspsykiatrien og socialpsykiatrien. Desuden er der brug for nye behandlingsmetoder, som vi kender det fra Recovery-metoden.

Udskrivningsaftaler syltet

Tallene taler da også deres eget sprog. De såkaldte udskrivningsaftaler, som skal sikre, at patienterne også får behandling efter udskrivelsen på hospitalet, og at der sker en koordinering mellem de forskellige sektorer i psykiatrien, bliver kun anvendt yderst begrænset. Udskrivningsaftalerne trådte i kraft i 1999 og forventningen var, at der skulle udarbejdes cirka 1000 udskrivningsaftaler årligt. Men tallet er nede på under 100 om året, fremgår det af undersøgelsen fra Rambøll Management. Aftalerne bliver altså brugt i mindre end en tiendedel af tilfældene. Og det giver anledning til bekymring, mener Johanne Bratbo.

- Det er vigtigt at være i kontakt på tværs af sektorerne. Det er blandt andet det, udskrivningsaftalerne skal sikre. Men da aftalerne bliver brugt meget sparsomt, er der ingen garanti for, at socialpsykiatrien er inde at give et tilbud til disse meget svært fungerende grupper. For hvis ikke, der er nogen der formidler den kontakt, sker det ikke, advarer Johanne Bratbo.

Hun peger på, at det er vigtigt at få samarbejdet og dialogen med patienten til at fungere, men at det ofte kan være svært, fordi systemet ikke er gearret til det.

- Det er altid vigtigt at prøve at få dialogen med patienten til at fungere. Det kræver energi, menneskekundskab, og at man ikke skifter behandler hele tiden. Det er svært for sindslidende, hvis der er for stor udskiftning blandt personalet. Men der er ikke noget servicekrav om, at der skal være kontinuitet under indlæggelsen. Næste gang er det måske en ny reservelæge, siger Johanne Bratbo.

Uklart forslag

Forslaget om ambulante tvang kommer altså samtidig med, at der fra flere sider bliver rejst kritik af, at der er mange uløste problemer i psykiatrien. Intet tyder dog på, at problemerne bliver mindre med indførelsen af ambulante tvang. Tværtimod ser forslaget ud til at skabe nye problemer.

I rapporten fra konsulentfirmaet står der, at ambulante tvang kun bør anvendes i de tilfælde, hvor alle andre muligheder for at fortsætte en nødvendig medicinsk behandling er udtømt. Men hvad det nærmere indebærer, er ikke defineret.

- Det er ikke særlig udbygget, hvad rapporten mener med ambulante tvang. Det er afgørende i forhold til patienternes retssik-

kerhed. Det er meget vigtigt at vide, hvilke forpligtelser det giver den myndighed, der udøver kompetencen, siger Johanne Bratbo.

Hvis forslaget bliver gennemført, betyder det, at myndighederne kan bryde ind i borgerens eget hjem. Hvis ikke patienten tager medicinen dér, vil patienten blive taget med på hospitalet til ambulante behandling.

Speciallæge Henrik Day Poulsen er enig i, at det er vigtigt at sikre patientens retssikkerhed. Men det ser han dog ikke som noget problem.

- Der skal naturligvis være et system, som det man kender i dag, med patientklagenævn og uvildige domstole. Desuden skal patienterne sikres klagemulighed. Og tvangen skal revurderes med faste intervaller. Det skal være med måneders mellemrum. Ikke halve år, siger Henrik Day Poulsen.

Nødvendig tvang

Tilbage står spørgsmålet om, hvorfor det overhovedet er nødvendigt at tvinge sindslidende mennesker til at tage medicin. På det somatiske område er der lige den modsatte tendens, nemlig at patienterne kræver og efterspørger behandling. Men sådan er det ikke med sindslidende. Henrik Day Poulsen har denne forklaring:

- Sindssygdomme adskiller sig fra andre sygdomme. Patienten vil ikke erkende sygdommen og ønsker derfor heller ikke at ta-

ge medicin. Og det gør, at patienten kommer til at høre stemmer eller føle sig overvåget. Der er også fare for, at patienten vil tage sit eget liv. Selvmordsrisikoen er meget høj hos sindssyge.

Sådan lyder forklaringen dog ikke, hvis man spørger hos en af dem, der selv har prøvet at lægge krop til den medicinske behandling.

- Medicinen har meget alvorlige bivirkninger. Jeg har selv prøvet det. Den virker fordummende, og det gik ud over mit intellekt. Jeg kunne ikke læse og koncentrere mig om en bog. Men det tager psykiaterne ikke notits af. Bivirkningerne bliver tiet ihjel, siger Steen Moestrup, der er formand for foreningen LAP, der repræsenterer nuværende og tidligere psykiatribrugere.

Ebbe Henningsen fra Bedre Psykiatri er enig.

- Man ville aldrig have accepteret så alvorlige bivirkninger på det somatiske område. Vi taler om kraftig overvægt. Om medicin, hvor man ikke kender langtidsvirkningerne. Om medicin, der gør, at patienterne får bevægelsesproblemer. Men inden for psykiatrien accepterer man disse alvorlige bivirkninger. Det hænger sammen med, at det er en gruppe uden politisk betydning.

Forslaget om ambulante tvang forventes at blive politisk behandlet i forbindelse med revisionen af psykiatriloven næste år.

Udviklingen i udskrivningsaftaler 1999-2003

	1999	2000	2001	2002	2003
København	12	13	14	13	7
Frederiksborg	3	0	2	1	0
Roskilde	13	8	6	1	3
Vestsjælland	14	5	5	2	2
Storstrøm	42	21	17	1	0
Bornholm	0	0	0	0	0
Fyn	21	17	7	4	4
Sønderjylland	14	30	19	14	1
Ribe	1	0	3	1	5
Vejle	1	0	0	1	2
Ringkøbing	1	0	3	1	5
Århus	20	8	3	11	3
Viborg	0	0	1	0	0
Nordjylland	2	1	7	6	10
H:S	40	39	3	31	17
I alt (amter + H:S)	184	142	90	86	54

Kilde: Registeroplysninger fra Sundhedsstyrelsens enhed for sundhedsdata

Hun har et temperament

SL's frontfigur fylder 60, og hendes formandsarbejde tager altid afsæt i det socialpædagogiske arbejde. Herfra henter hun energien, det store fagpolitiske engagement og den sociale indignation, når hun sætter SL på dagsordenen

Af Lone Marie Pedersen
Foto: Vibeke Toft



Jeg indrømmer gerne at jeg ikke har verdens største tålmodighed. Jeg vil gerne have at tingene går hurtigt, og jeg bliver irriteret, hvis det ikke går hurtigt nok. Jeg skal virkelig tage mig selv i ikke at blive for utålmodig.

Kirsten Nissen

SL'S FORMAND ■ Under en privat fest for en del år siden præsenterede en nær ven og meget god kollega hende med ordene: „Hun har et temperament som en sicilianer“. Det blev sagt som en stor kompliment, og ordene faldt engang i 1970'erne, hvor de begge arbejdede som socialpædagoger på Ungdomscentret i Århus.

En anden kollega fra dengang, nuværende leder af Ungdomscentret, Jørn Østergaard, siger om SL's formand Kirsten Nissen, der fylder 60 år den 15. juli:

– Hun er meget engageret i sit arbejde, og hun er en meget dynamisk pige med sine meningers mod.

Jørn Østergaard giver et eksempel fra dengang, de begge var på kursus. I programmet indgik en pudekamp, hvor Kirsten Nissen og Jørn Østergaard skulle slå på hinanden.

– Men det ville jeg ikke, da jeg både var højere og meget stærkere end Kirsten. Det sagde jeg til hende, og så gik hun fuldstændig amok og tævede løs på mig. Hun blev rasende, fordi jeg havde negligeret hende med den begrundelse, at hun var mindre fysisk end mig, og det ville hun ikke acceptere, fortæller Jørn Østergaard.

Og det er også sådan, han kender hende fra arbejdet på Ungdomscentret.

– Kirsten er klar over sit eget værd og sine egne værdier, og hvis nogen negligerer dem, reagerer hun. Hun fejrer ikke noget ind under gulvtæppet. Alle

både ledere, kollegaer og stofmisbrugere fik klar besked. Derfor var hun også meget vellydt af os alle, ikke mindst af brugerne. Det var trygt at arbejde sammen med hende. Hun har et godt temperament.

Pudekampen ligger mere end 25 år tilbage i tiden, men temperamentet er der stadig. Det viser sig, når Kirsten Nissen færdes på de bonede gulve i ministerierne, i LO og på de hjemlige fronter i SL. Her får Forretningsudvalget og Hovedbestyrelsen klar og utvetydig besked, når noget ifølge formanden er kørt af sporet.

Hovedbestyrelsesmedlem Mogens Pedersen, der også kender Kirsten tilbage fra Århus-tiden, siger:

– Man kan være sikker på at få et fur, hvis hun mener, man har sovet i timen. Nogle gange synes hun, det går for langsomt, hvis andre ikke rykker lige så hurtigt, som hun selv gør.

Både ris og ros

– Der bliver sagt om dig, at du har en rimelig kort lunte, at du ikke fejrer noget ind under gulvtæppet. Hvordan er det at leve med så kort en lunte?

– Jeg indrømmer gerne, at jeg ikke har verdens største tålmodighed. Jeg vil gerne have, tingene går hurtigt, og jeg bliver irriteret, hvis det ikke går hurtigt nok. Jeg skal virkelig tage mig selv i ikke at blive for utålmodig. Nogle gange kunne folk måske også være bedre til at sige det til mig. Jeg er jo ikke typen, der går og tænker over det hele tiden. Og der ville det være rart, hvis nogen sagde til mig, „Nej, nu kører du for hurtigt“ eller „Det her kunne du måske sige knap så hårdt“.

– Mine kollegaer giver mig ofte positive tilbagemeldinger, og det er rart at få at vide, når man har gjort noget, andre synes er godt. Jeg vil også gerne have at vide, når jeg gør noget, der er mindre godt. Men det er svært at få som formand. Man kunne jo godt hjælpe hinanden undervejs. Jeg kan godt lide, at man ikke putter med tingene, og at folk også ved, at de kan stole på en.



som en sicilianer

Hun er meget engageret i sit arbejde, og hun er en meget dynamisk pige med sine meningers mod.

Jørn Østergaard,
leder af Ungdomscentret
i Århus

Man kan være sikker på at få et fur, hvis hun mener, man har sovet i timen. Nogle gange synes hun, det går for langsomt, hvis andre ikke rykker lige så hurtigt, som hun selv gør.

Mogens Pedersen,
hovedbestyrelsesmedlem

Det er meget vigtigt for mig, at jeg er troværdig.

Det socialpædagogiske engagement

Det er ikke kun temperamentet, Kirsten Nissen har beholdt intakt. Også hendes socialpædagogiske engagement er uformindsket. Det var drivkraften, da hun arbejdede på Ungdomscentret i Århus, hvor de var en gruppe gode og stærke kollegaer, der talte Roma midt imod, fordi man ville presse realitetsterapi ned over deres behandlingsarbejde med stofmisbrugerne. De sagde nej, og sådan blev det så.

De var kreative og udviklede hele tiden deres arbejde og var blandt de første i landet, som anbragte stofmisbrugere i familiepleje. Og der blev brugt efterværn. Det betød, at Kirsten Nissen som familieplejekonsulent kunne følge stofmisbrugerne igennem hele forløbet. Det var banebrydende arbejde, som medarbejderne og politikerne i fællesskab fandt frem til. På landsplan havde regeringen skåret ned på bevillingerne til kommunernes narkobehandling, men i Århus besluttede kommunalpolitikkerne selv at betale. Det var en rigtig investering. Statistikken viste, at omkring halvdelen kom ud af stofmisbruget.

– Der var gode betingelser for at lave godt socialt arbejde. Jeg ville ønske, at der var de samme vilkår i dag. Man fik lov til at følge den unge hele vejen igennem, og der var tid til at lave et meget tæt forløb med både den unge og familieplejerne, siger Kirsten Nissen. Hun stortrivedes i arbejdet.

– Selv om vi arbejdede meget, og det ofte foregik om aftenen og i weekenderne, så fik vi også ny energi ved at se, at noget lykkedes, at opleve en stofmisbruger komme ud af misbruget, få sit eget liv med kæreste og lejlighed. Man bliver altid glad over at se gode resultater.

– Vi havde total indflydelse på vores eget arbejde. Det er altså en gave at kunne planlægge fuldstændig selv – og det har jeg heldigvis næsten altid kunnet. Det betyder ikke, at man arbejder mindre, men det gør arbejdsglæden større, siger Kirsten Nissen.

Kirstens engagement viser sig også ved, at hun hele tiden har videreuddannet sig. To gange årskursus på henholdsvis Den Socialpædagogiske Højskole og Danmarks Lærerhøjskole og en to-årig uddannelse i systemisk ledelse, organisation og personaleudvikling. Den sidste uddannelse afsluttede hun i 1996, to år efter, at hun var blevet formand for SL.

– Jeg har altid godt kunnet lide at gå i skole, også i folkeskolen, selv om jeg nogle gange blev flyttet op foran, fordi jeg snakkede for meget. Jeg var vild med historie, geografi og religion. Fag hvor man skulle huske meget. Jeg kan jo stadigvæk huske de mest mærkelige ting fra min skoletid, siger hun.

Når hun som voksen holder fast i uddannelse er det med lidt andre overvejelser.

Vores medlemmer får ikke løn som fortjent. Jeg kan simpelt hen ikke forstå, at man samfundsmæssigt ikke vurderer vore medlemmers arbejde højere, end man gør

Kirsten Nissen

– Det er vigtigt hele tiden at blive udfordret og at videreudanne sig.

Det fagpolitiske engagement

Selv om det pædagogiske arbejde havde godt fat i Kirsten, blev det alligevel det fagpolitiske, som fik overtaget. Ved siden af arbejdet på Ungdomscentret, engagerede hun sig i sin fritid i fagforeningsarbejdet. Først som bestyrelsesmedlem for Danske Socialpædagogers Landsforbund (DSL) i Århus og i 1980 som formand. Da DSL den 1. januar 1981 blev slået sammen med andre til Socialpædagogernes Landsforbund, blev hun den første SL-formand i Århus. Stadig som fritidsarbejde.



Så skete der det, at der i 1981 blev en ledig, lønnet stilling som faglig sekretær på SL-kontoret, og Kirsten måtte derfor gøre sin stilling op: Skulle hun vælge en pædagogisk eller en fagpolitisk karriere? Valget faldt på det sidste, og siden har hele hendes arbejdsliv været fyldt med fagligt arbejde. Siden 1994 som forbundsformand for SL. Og det job elsker hun.

Både når hun kæmper for bedre løn- og arbejdsforhold for medlemmerne, og når hun går i nærkamp med det politiske system.

Der skete meget for SL i 1980'erne. Ved overenskomstforhandlingerne i 1981 kom de nye arbejdstidsregler, som betød, at der skulle laves normeringsaftaler på alle socialpædagogiske arbejdspladser. Det gav mange socialpædagogiske arbejdspladser og dermed også mange flere SL-medlemmer.

Desuden blev de store institutioner nedlagt og erstattet af små boenheder med 4-5 beboere med en enkelt pædagog på vagt. Den udvikling kørte dog helt uden om Århus takket være Kirsten Nissen og politikere i Århus Amt, som var enige om, at tingene kan blive for småt, og derfor lavede de større enheder.

- Hvordan skal man få et fagligt fællesskab, når man stort set altid skal arbejde alene? Både for brugerne og for personalet er der flere udfordringer i større enheder, hvor man kan give hinanden en faglig sparring, og der er mulighed for at ansætte nogen til at supervisere, siger Kirsten Nissen.

Udviklingen har vist, at Kirsten havde ret. Det kan blive for småt. Nu laver Storstrøms Amt for eksempel større boenheder.

Det politiske engagement

Kirsten Nissen er et politisk engageret menneske og har hele tiden vidst, at hvis der skal opnås socialpædagogiske og socialpolitiske resultater – og de to ting hører uløseligt sammen i Kirstens univers – skal SL have meget tæt kontakt til det politiske system. Derfor har hun altid sørget for at have et stort politisk netværk, som kender til det socialpædagogiske arbejde.

- Man skal søge indflydelse, de steder man kan, for at være med til at påvirke det socialpædagogiske arbejdsområde og de vilkår, medlemmerne arbejder under. Det var da også helt selvfølgeligt, at Århus Amt inddrog SL, når der skulle planlægges socialpædagogiske arbejdspladser, siger Kirsten Nissen.

Den samme selvfølgelighed tog Kirsten med sig, da hun blev forbundsformand, og



hun har vedholdende insisteret på, at Kommunernes Landsforening, Amtrådsforeningen, Folketinget og andre beslutningstagere bør inddrage SL, når der skal ske ændringer. For det er medlemmerne og SL, der har den faglige viden om det socialpædagogiske område og ved, hvor skoene trykker.

For Kirsten Nissen har det været naturligt at kombinere et fagpolitisk engagement med et politisk engagement. Først som medlem af DKP og senere som socialdemokrat.

- Jeg kan godt lide at være medlem af et parti. Det giver mulighed for indflydelse og også engagement. Det faldt mig naturligt, at jeg meldte mig ind hos Socialdemokraterne, siger hun.

Tæft for samarbejde

Man kan også hæfte ordet samarbejde på Kirsten Nissen. Hun er drevet af, at det er nødvendigt at samarbejde med andre for at opnå optimale resultater for SL. Fra Århus-tiden var hun med til lokalt at skabe et samarbejde i forhandlingsfællesskabet KTO, og det var ligeledes hende, der tog initiativ til, at medarbejderne i Århus Kommune fik en fællestillidsmand. Ud fra devisen: Man er nødt til at have et tværgående samarbejde for at få SL's ønsker opfyldt.

I dag samarbejder SL i LO, hvor Kirsten Nissen som den første SL-formand nogensinde har sæde i den daglige ledelse. Et samarbejde, som har betydet, at socialpædagogerne er blevet sat på det fagpolitiske landkort.

- LO er meget aktiv med at stille krav på vore vegne. De ved, hvad vi laver, og har

dyb respekt for det fantastiske arbejde, som socialpædagoger udfører. Der er skabt en holdning om, at LO ikke kun skal kæmpe for, at dem i arbejde har ordentlige forhold, men at kampen også gælder dem, der ikke kan klare sig selv, siger hun.

SL samarbejder også i forhandlingsfællesskabet KTO og i Det Kommunale Kartel (DKK). Kort sagt hvor som helst, det er muligt at fremføre SL's holdninger.

- SL er en mellemstor organisation, og vi har brug for rigtig mange gode samarbejdspartnere – og det har vi heldigvis også. Det har været vores faglige strategi i mange år. I øvrigt tror jeg meget på fællesskaber, hvor vi kan klare de store brede ting, mens vi i SL selv skal klare de mere specifikke områder. Det værste man kan gøre er da at tro, at man er sig selv nok – både som person, men også som organisation, siger Kirsten Nissen.

For blufærdige

Hvem er hun så, når hun går ind af døren hos LO, til Nationalbankens bestyrelsesmøder, i KTO, DKK, og hvad alle de andre indgange ellers hedder?

Ja, hun er præcis den samme, som når hun deltager i medlemsmøder, taler med den enkelte socialpædagog eller deltager i et Forretningsudvalgsmøde eller et Hovedbestyrelsesmøde i SL. Hun er formand med engagement og social indignation med samme høje puls, som da hun startede ud i Århus. Altid er hun på jagt for at bringe det socialpædagogiske arbejde, socialpolitikken og medlemmernes arbejdsforhold i fokus.

Som Mogens Pedersen fra SL's Hovedbestyrelsen udtrykker det:

- Hun er styret af et socialpædagogisk drive og kæmper hårdt for – uanset hvor hun færdes – at gøre det socialpædagogiske arbejde synligt. Hendes udgangspunkt er altid SL, både det pædagogiske og det

Man skal søge indflydelse de steder, man kan, for at være med til at påvirke det socialpædagogiske arbejdsområde og de vilkår medlemmerne arbejder under.

Kirsten Nissen

fagpolitiske med løn og arbejdsforhold. Når hun ser på, om hun skal placere SL i den ene eller den anden sammenhæng, så handler det dybest set om den socialpædagogiske profil: Vil det gavne SL, at hun deltagertager?

Det er da også i talen om socialpædagogers arbejde og deres lønforhold, at man tydeligst mærker Kirsten Nissens engagement. Og lige nu er det en ny kommunal struktur, som hun kan tale sig varm på. Hun vil slås for, at det socialpædagogiske arbejde og brugerne slipper helskindet gennem de næste to års turbulens med kommunesammenlægninger og nye regioner.

- Hvis man kigger på det pædagogiske område i den tid, jeg har været med, så er der sket et fantastisk løft. Der er kommet en specialisering, som man slet ikke havde troet mulig. Vi er blevet så dygtige, og det skal vi blive ved med at være. Det bliver en rigtig stor opgave for os alle sammen at fastholde vores faglige dygtighed, mens regioner og kommuner har travlt med omstrukturering. Der må simpelthen ikke ske et fald i den faglige udvikling og det, at vi hele tiden kan specialisere os i forhold til nye problemstillinger, siger Kirsten Nissen.

- At vi er så fagligt dygtige og kan specialisere os, viser også noget om, at vi tør. SL's medlemmer er de bedste medlemmer, der

findes. Det er jeg ikke et sekund i tvivl om. De er meget eftertænksomme. Men de er for blufærdige i forhold til at beskrive området og de mennesker, de arbejder med. Det kan jeg på den ene side godt lide, men omvendt er det også vigtigt, at de udtaler sig. Det er mit store ønske, at de vil overkomme deres blufærdighed. Og jeg håber til gengæld, at de nye regioner og kommuner vil forstå at bevare alt det, der er godt i det socialpædagogiske arbejde, og at de - sammen med os - vil være med til at tænke nye tanker og kassere det, som i dag ikke fungerer.

For Kirsten Nissen er opgaven i den kommende tid også at fastholde gode arbejdspladser og kæmpe for en bedre løn for det socialpædagogiske arbejde.

- Vores medlemmer får ikke løn som fortjent. Jeg kan simpelthen ikke forstå, at man samfundsmæssigt ikke vurderer vores medlemmers arbejde højere, end man gør. Samfundet ville jo slet ikke kunne hænge sammen, hvis ikke der var socialpædagoger til. I forhold til de lokale lønmidler har arbejdsgiverne ikke prioriteret socialpædagogers gode arbejde. De har i stedet sendt pengene til hospitalssektoren. Og det er helt uforståeligt for mig.

- Men vi kommer stærkt tilbage, lover Kirsten Nissen.

lmp@sl.dk

Kirsten Nissens tillidshverv

Siden 1994 formand for Socialpædagogernes Landsforbund
Næstformand i Pensionskassen
for socialrådgivere og socialpædagoger

Medlem af bestyrelsen i PKA
Formand for Projektselskabet.

Medlem af bestyrelse og repræsentantskab i forhandlingsfællesskabet KTO.

Medlem af forhandlingsudvalget i KTO.

Medlem af forretningsudvalget i Det Kommunale Kartel.

Medlem af bestyrelsen i tidsskriftet VERA.

Medlem af daglig ledelse i LO.

Medlem af bestyrelsen i Lønmodtagernes Dyrtidsfond.

Medlem af ATP's repræsentantskab.

Medlem af bestyrelse og repræsentantskab i Danmarks Nationalbank.

Hvis man kigger på det pædagogiske område i den tid, jeg har været med, så er der sket et fantastisk løft. Der er kommet en specialisering, som man ikke havde troet mulig. Vi er blevet så dygtige, og det skal vi blive ved med at være

Kirsten Nissen



Forskere kritiserer ungdomssanktionen

Ungdomssanktionen mangler sammenhæng og mål. Det konkluderer forskere fra Socialforskningsinstituttet på baggrund af en kvalitativ undersøgelse. SL vil have nedsat en følgegruppe, der skal forbedre ungdomssanktionen

Af Maria Rørbæk

UNGDOMSKRIMINALITET ■ For fagfolk inden for feltet er det næppe nogen stor overraskelse, men nu er det også dokumenteret:

Der er problemer med ungdomssanktionen.

Socialforskningsinstituttet har gennemført en kvalitativ undersøgelse af ungdomssanktionen baseret på interviews med ti unge og deres sagsbehandlere, ledende personale på sikrede institutioner og observation på udvalgte åbne institutioner.

Konklusionen er ikke opløftende:

– Det ser ud til, at anbringelse på de socialpædagogiske institutioner ikke rammer behovet hos ret mange af de unge, skriver de fire forfattere, Lene Kofoed Rasmussen, Laila Dreyer Espersen, Mette Lise Sørensen og Signe André Thomsen, i resuméet.

SFI påpeger flere forskellige problemer.

For det første mangler der sammenhæng i behandlingen.

– I de forløb, som vi har undersøgt, har sagsbehandlere problemer med at få lagt planer, at få opstillet klare mål og få angivet, hvordan man når dertil. De lovpligtige handleplaner er fragmenterede og bliver

sjældent det redskab, der kan holde sammen på et forløb, der er sammensat af forskellige faser og flere aktører på behandlingssiden. Sagsbehandlere mangler tilsyneladende det nødvendige faglige grundlag for at kunne udarbejde bæredygtige planer. De unge oplever det, som om der ikke er nogen planlægning og derfor heller ikke noget mål med sanktionsforløbet. De bliver i nogle tilfælde dårligt informeret, og de bliver stort set ikke inddraget i planlægningen, skriver forfatterne.

Uklar fordeling af ansvar og kompetencer

Et andet problem ved ungdomssanktionen er, at forløbene er splittet op i tre faser, (en på en lukket ungdomsinstitution, en på en åben ungdomsinstitution og en udslusningsfase,) og at ansvar og indflydelse ikke rækker ud over opholdets længde.

– Praksis på de institutioner, hvor vi har observeret, vidner om, at alle er bevidste om, at forløbet skal høre op på et bestemt tidspunkt. Der er fokus på at afvikle, og de ansattes bestræbelser glider ofte umærkeligt fra at ville sætte en udvikling frem mod et mål i gang til at ville sørge for, at tiden går uden problemer, skriver forfatterne.

Selv om intentionen med ungdomssanktionen er, at de unge dømmes til behandling, vurderer forskerne, at der ikke er særlig mange egentlige behandlingstiltag på institutionerne.

– For flere institutioner bliver det faglige grundlag og metoderne heller ikke gjort særligt klart. Det har konsekvenser for det arbejde, der bliver udført af de i øvrigt ofte meget engagerede ansatte. På de institutioner, som vi har besøgt, er der ikke en fæl-

les faglig tilgang til de unge, og der er ofte ikke enighed om, hvordan man håndterer diverse konflikter. Det betyder, at behandlingen eller den socialpædagogiske påvirkning af den unge kan blive tilfældig og uden blivende betydning, skriver de.

SL ønsker følgegruppe

Amtskredsformanden for Socialpædagogernes Landsforbund i Århus, Runa Stach, påpeger, at en af de ting, der svigter ved noget af den såkaldte socialpædagogiske behandling, er, at det slet ikke er socialpædagoger, der behandler:

– På Den Sikrede Institution Grenen, der lige har udvidet med to åbne afdelinger i Glæsborg, er det kun omkring tyve procent af medarbejderne, der er uddannede socialpædagoger. Det krænker min professionalisme, når den slags bliver omtalt som socialpædagogiske tilbud, og når vi socialpædagoger så uforskyldt bliver slået i hartkorn med noget, der ikke virker. Derfor prøver vi hele tiden at gå i dialog med amtet om, at vi synes, det er problematisk, at de kalder det socialpædagogiske tilbud, når dem de ansætter er tidligere fængselsbetjente, dørmænd, smede og andre uden en socialpædagogisk baggrund, siger hun.

Formanden for Socialpædagogernes Landsforbund, Kirsten Nissen, er ikke overrasket over SFIs kritik af ungdomssanktionen.

– Evalueringen siger i store træk det samme, som vi hører igen og igen fra medarbejderne på blandt andet de sikrede institutioner for unge, siger hun.

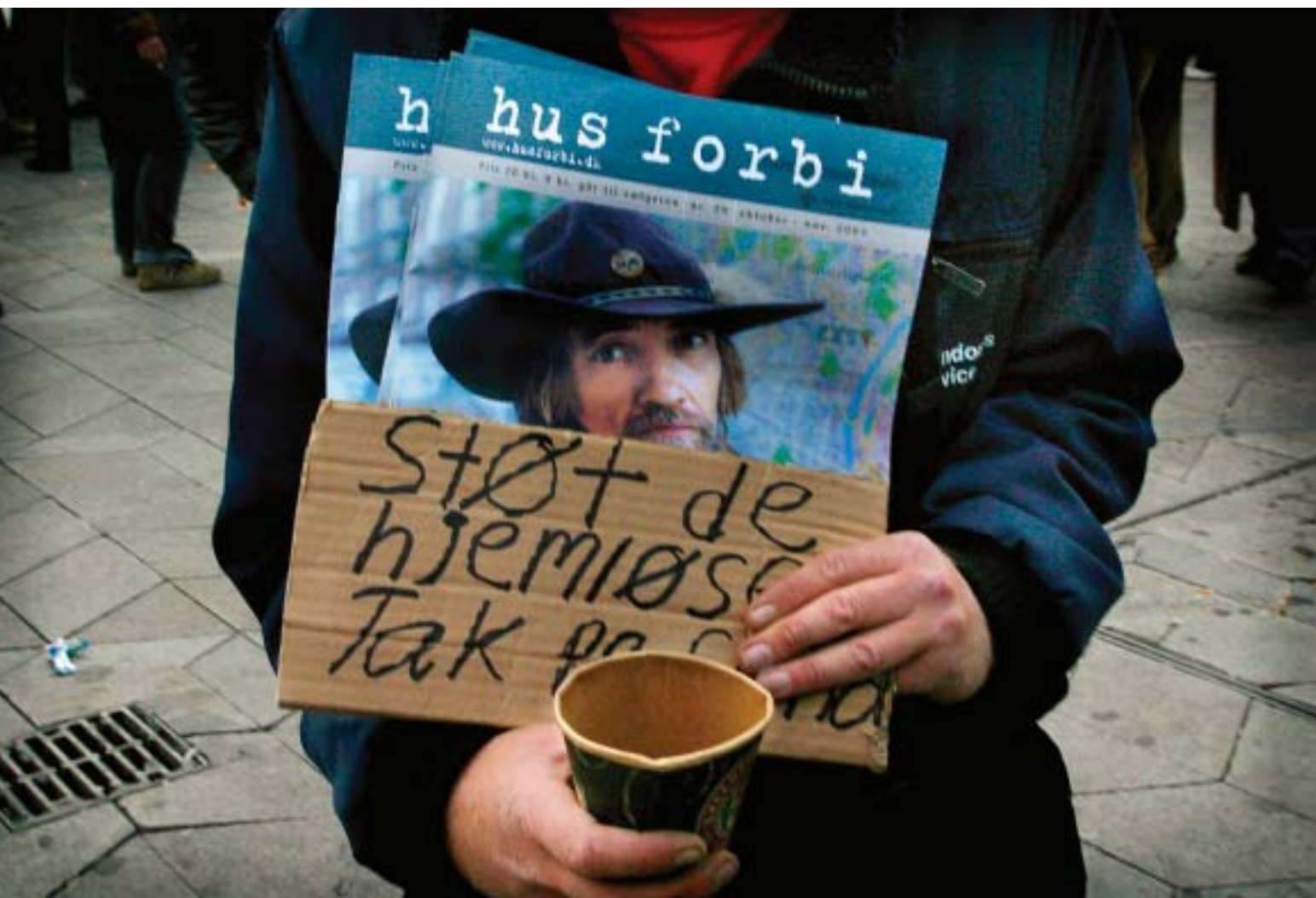
Formanden mener, at der bør nedsættes en særlig følgegruppe, som kan holde øje med ungdomssanktionen og komme med forslag til forbedringer. Følgegruppen skal blandt andet bestå af praktikere, som har med de unge kriminelle at gøre og helt konkret kan pege på, hvad det er, der svigter.

– Ungdomssanktionen har aldrig fået de vilkår, som var betingelsen for, at den kunne lykkes. Lad en særlig følgegruppe pege på de ting, som ikke fungerer, så der kan blive rettet op på dem med det samme, siger hun.

mrk@sl.dk

Fakta

I 2001 blev det muligt at idømme 15-17-årige, der har begået grov personfarlig eller anden alvorlig kriminalitet, en ungdomssanktion. Sanktionen består af et toårigt behandlingsforløb i tre faser: en på en sikret ungdomsinstitution, en på en åben institution og en udslusningsfase. Der skal også laves en handleplan med såvel opdragende og som uddannelses- og integrationsmæssige aspekter. Indtil videre er omkring 250 unge blevet idømt ungdomssanktionen.



Samtaler med de dødeligt sårede

De hjemløse fanges ofte i et catch 22 i sagsbehandlingen: Deres egentlige problemer er så store, at både socialarbejderen og den hjemløse selv i stedet søger at løse mere overkommelige problemer, siger Tobias Børner Stax – han har været fluen på væggen i møderne mellem hjemløse og systemet

Af Jens Nielsen
Foto: Vibeke Toft

HJEMLØSE ■ Det så mildest talt pudsigt ud: Med en uges mellemrum kom to pressemeddelelser fra Socialforskningsinstituttet om to forskellige undersøgelser af de hjemløses vilkår. Det pudsige var overskrifterne:

Den første pressemeddelelse havde overskriften: „Hjemløshed er ikke permanent“.

Den anden lød: „Hjemløse parkeret i det sociale system“.

Umiddelbart selvmodsigende, men læser man sig lidt ind på de to undersøgelser, er der egentlig ikke nogle modsætninger. De to undersøgelser er vidt forskellige, og

gruppen af hjemløse er på samme måde meget sammensat.

Den første SFI-undersøgelse, „Ud af hjemløshed?“, kigger bredt på hele gruppen af hjemløse og ser på, hvordan gruppens livsvilkår udvikler sig over en årrække. Den viser, at det først og fremmest er kvinder med børn, der har boet en periode på en familieinstitution, som har fået bolig. For gruppen af mænd i 30-40 års alderen, der har et misbrug oven i hjemløsheden, ligger det langt sværere.

– Pressemeddelelsen for den kunne lige så godt have haft den modsatte overskrift, siger Tobias Børner Stax. Han er sociolog, har en nær fortid på SFI, men er nu ansat i konsulent-firmaet Rambøll Management.

Han peger på, at ganske vist viser „Ud af hjemløshed?“, at godt halvdelen af de hjemløse i løbet af en femårig periode finder en bolig og bedre livskvalitet. Men det betyder jo også, at knapt halvdelen efter de fem år fortsat er boligløse.

Selv er Tobias Børner Stax forfatter til den anden undersøgelse, en ph.d.-afhandling med den forunderlige titel „Duetter fra anden sal på Slottet“. Den viser, at der er for få fremadrettede tiltag over for den hjemløse beboer på herbergerne, og beboerne alt for ofte netop bliver parkeret – og parkerer sig selv – i det sociale system.

Den gruppe, han har beskæftiget sig med, er med hans egne ord de tunge drenge. Dem, han i afslutningen af sin undersøgelse, beskriver som den gruppe, der både af andre og sig selv bliver betragtet som „dødeligt sårede: blandt de klienter i det sociale system, som det vurderes at være for

Fri og ufri på Slottet:

Tobias Børner Stax afslutter sin afhandling med dette citat fra „Slottet“, Franz Kafkas roman, som indgår i afhandlingens titel:

„I dette øjeblik forekom det K., at man havde afbrudt enhver forbindelse med ham. Ganske vist havde han større frihed end nogen sinde før og kunne vente så længe han ville på dette sted, som ellers var ham forbudt; han havde endda udrettet, hvad næppe nogen anden formåede: han havde selv tilkæmpet sig denne frihed, og ingen turde røre ham eller jage ham bort, ja, næppe nok tale til ham; men – og denne overbevisning var i det mindste lige så stærk – samtidig kunne man ikke forestille sig noget mere meningsløst, noget mere fortvivlende end denne frihed, denne venten, denne usårlighed.“

omkostningsfyldt (eller måske ligefrem nyttesløst at forsøge) at bringe videre“.

– De får en slags 'der er alligevel ikke andet at gøre-hjælp', konstaterer Tobias Børner Stax.

Hvad er det, der sker?

Han medgiver, at titlen på hans egen undersøgelse kræver en forklaring.

– Altså, dels er det en henvisning til den svenske film „Sange fra anden sal“ (surrealistisk, drømme/mareridts-agtig billedfabrik, red.), og så er det blevet duetter, fordi det handler om samtaler mellem klienterne og sagsbehandlerne. Og slottet, det er forvaltningen og hentyder til Kafkas roman, hvor hovedpersonen bevæger sig rundt i en slags meningsløshed i de samme tomme rum, hvor der reelt ikke sker noget, fortæller Tobias Børner Stax.

Gennem en periode på fem måneder havde han sin daglige gang på et herberg og var flue på væggen i de hjemløses kontakt med det offentlige system. Han har været med til alle mulige slags møder på social- og rådgivningscentre og har analyseret samtalerne og de tankesæt, der ligger bag hos både socialarbejdere og hjemløse.

Hvad er det, der sker, når en hjemløs sæt-

ter sig i stolen over for sagsbehandleren? Hvad siger de til hinanden? Hvilket sprog taler de? Forstår de faktisk hinanden? Og hvad er de skrevne og uskrevne regler? Hvilke roller tildeler de hinanden?

I sin undersøgelse ser Tobias Børner Stax ikke på motiverne bag samtalerne – kun på, hvordan de forløb, hvad der blev sagt og rent faktisk skete.

Til hans egen overraskelse var det ikke svært at komme med til samtaler, selvom det for nogle tog længere tid end andre at åbne op for muligheden, og andre slet ikke brød sig om det:

– Jeg blev ikke introduceret over for beboerne, men gik bare rundt på herberget. Folk var nysgerrige og ville vide, hvad jeg lavede der, og efter et par dage tog jeg sådan lidt spontant med til et møde på Folkeregistret. Senere kom så besøgene på socialcentre. Nogle så helt klart en strategisk fordel i, at jeg var med som en slags vidne, mens andre følte, at de ville save den gren over, de selv sidder på. Det hænger selvfølgelig sammen med de oplevelser, de hver især haft i fortiden, siger han.

Og ligesom oplevelserne er forskellige, er de hjemløse det.

– Jeg opgav hurtigt enhver ide om, at det



Husk – husk – sæt kryds i kalenderen!

SL's og BUPL's årlige fælles Januarkonference på dagbehandlingsområdet afholdes den 30.-31. januar 2006

Konferencen afholdes på Hotel Faaborg Fjord. Der bliver arrangeret gratis fælles bustransport fra Odense Station og retur, når konferencen slutter.

Temaet for årets konference er: „Dagbehandling under forandring“. Samfundet er under stadig forandring og gængse strukturer og former er under opbrud. Det har en betydning for den måde børn, unge og familier opfattes på. Definitioner af barndom er noget andet, familiemønstre er ændret. Årets Januarkonference vil gerne sætte spot på om og hvordan dette påvirker vores sociale indsats og arbejde med de børn, unge og familier.

Program og tilmeldingskupon kommer i *Socialpædagogen*/SL's hjemmeside den 7. oktober.



at være hjemløs er én position, hvor man har de samme mål og ønsker, fortæller Tobias Børner Stax.

Catch 22

Da først Tobias Børner Stax begyndte at zoome ind på møderne mellem den hjemløse og socialarbejderen, stod det klart, at det, der udefra helt indlysende er det centrale problem – nemlig hjemløsheden – ikke stod øverst på dagsordenen. Bolig-problemet er svært at løse umiddelbart, og måske derfor flyttes fokus over på andre, mere tilgængelige problemer.

– Misbruget – og særligt stofmisbruget – fylder meget i de her samtaler. Det bliver til det overordnede problemer, som der skal gøres noget ved, før de andre ting kan komme på banen. Misbruget blokerer i den optik for, at der kan blive gjort noget ved noget andet. Men paradoksalt nok så er der ikke ret mange bud på en løsning af misbrugsproblemet. Der bliver ikke sat handling bag. Så mange af de hjemløse ender i sådan et catch 22, hvor det ene problem ikke kan løses, fordi der er et andet problem, der står i vejen for løsningen, mens der ikke bliver gjort noget for at løse dette andet problem, siger Tobias Børner Stax.

den hjælp, der gives, får karakter af ad hoc-hjælp.

Begge parter læner sig op af en mønsterfortælling, der ligger under sagsbehandlingen: en slags forventning om, hvad der vil, kan og skal ske.

– De ligger der uerkendt, mønsterfortællingerne, de findes ikke formelt. Alle handler jo ud fra et reelt ønske om, at der skal anlægges et helhedssyn, men praksis er alligevel anderledes. Når sagsbehandleren støder ind i et misbrugsproblem, så er der ikke noget handlingsimperativ – ikke noget, der siger, at, nå, så skal vi gøre det og det. I stedet kommer samtalerne i høj grad til at handle om nuet, om det, der kan gøres noget ved, og så ryger orienteringen mod fremtiden. Og det er ikke kun socialarbejderen, der styrer i den retning – det gør klienten også, siger Tobias Børner Stax.

Der er altså konsensus om, hvad der er 'den slagne vej' – men reelt kommer det

men alligevel med nogle tydelige mønstre.

I sin evaluering af samtalerne taler han om to ordener, som præger ordvekslingen: Den institutionelle orden og den interaktionelle orden. Hvis samtalen er præget af den institutionelle orden, så henholder parterne sig de regler og formaliteter, der er gældende på for eksempel et socialkontor. Hvis det interaktionelle vejer tungest, er det forholdet mellem de to involverede og det, de kan 'finde ud af' sammen, der tæller mest.

Tobias Børner Stax' gengivelse af sagsbehandlerens ofte ambivalente forhold til sin egen rolle, er sikkert genkendeligt for andre socialarbejdere: Samtidig med at de skal holde fast i reglerne, markerer de også en modstand mod deres egen kontrolfunktion, og of-

te kan det være svært at gennemskue, hvad der er regler, og hvad der er holdninger.



På herbergssiden og i det socialpædagogiske arbejde er der sket store forbedringer i arbejdet med de hjemløse i de senere år, mener sociolog Tobias Børner Stax. – Der er jo sket en stor opkvalificering, hvor der er blevet ansat pædagogiske personale. Man er gået fra at have vagter, der gik og holdt ro og orden, til at have faggrupper, der kan gå ind på helt andre måder, konstaterer han.

På samme måde kunne mange af de hjemløse efter hans mening få det bedre, hvis de fik førtidspension, men selv om der ikke er de store konkrete fremtidsbud fra forvaltningens side, så fastholdes den hjemløse på kontanthjælpen, for det kunne jo være, der var en løsning....

Tobias Børner Stax mener, at der på den måde skabes et problemhierarki, hvor misbruget blokerer for anden hjælp, hvor den hjemløse fastholdes som hjemløs, og hvor

til at betyde, at den hjemløse fortsat anses for at være 'uden for social rækkevidde', siger han.

Hvem bestemte det?

Som vidne til i alt 67 samtaler mellem en hjemløs og en socialarbejder og med den analyse, han efterfølgende har lavet af samtalerne, kan Tobias Børner Stax også tegne et billede af dialogen mellem de to parter. Langt fra noget entydigt billede,

– En lov er jo ikke bare en lov – et skøn ikke bare et skøn. Mange afgørelser bliver truffet på et uigennemskueligt grundlag på baggrund af en masse i sig selv partikulære hændelser, som får noget til at ske eller ikke ske – og hvor der ikke rigtigt er nogen, der har truffet beslutningen, siger Tobias Børner Stax.

Men han mener ikke, der er grund til at udpege sagsbehandleren som ene-ansvarlig for, at det går som det går:

Mange afgørelser bliver truffet på et uigennemskueligt grundlag på baggrund af en masse i sig selv partikulære hændelser, som får noget til at ske eller ikke ske – og hvor der ikke rigtigt er nogen, der har truffet beslutningen,

Tobias Børner Stax

– Sådan en samtale er et dialogisk projekt – det er noget den hjemløse og socialarbejderen gør sammen, det er en co-produktion.

Rollefordeling

Men at begge parter har part i udformningen og udfaldet af samtalen, betyder jo ikke, at der ikke er en skarp rollefordeling. Men magtfordelingen er ikke altid så entydig, som man måske kunne tro, siger Tobias Børner Stax: Nogle hjemløse optræder ydmygt og undskyldende, andre slår i bordet.

– Klienterne er jo ikke altid svage klienter. De er også handlende subjekter, stærke klienter. Det er meget forskellige sange, der synges på anden sal, konstaterer han.

Han fortæller om en af de hjemløse, han var med til et møde på socialcenteret. Han ville have nogle penge til et eller andet, men sagsbehandleren startede med at afvise det blankt. Det fik den hjemløse til ganske enkelt at læne sig tilbage og nægte at forlade kontoret.

– Han kunne jo godt se, at køen ude foran døren voksede og han tog det helt med ro. Så sagde sagsbehandleren, at, jo, penge kunne han godt få, men først næste dag, for sådan var det. Men den hjemløse blev siddende, for han ville have sine penge, og til slut gik sagsbehandleren nogle minutter og kom tilbage og sagde, at nu kunne han bare gå ned til kassen, så lå pengene der.

På samme måde kan både socialarbejdere og hjemløse bruge tavshed og den afventende attitude som et magtmiddel og en måde at styre dialogen på: Hvis man ikke siger noget, tvinger man modparten til at producere yderligere argumenter, og så ender vedkommende i defensiven med at skulle forklare og forsvare. Sådan en samtale er enten en kamp eller en dialog, påpeger Tobias Børner Stax.

Forfra om igen hele tiden

Et af de store problemer i kontakten mellem den hjemløse og socialcenterne var – og er – den over-mobilitet en hjemløs af naturlige årsager ofte har. Så holder man til her, så bor man lidt der, og så er man tilbage igen. Det betyder, at den hjemløse mere som reglen end som undtagelsen har forskellige sagsbehandlere:

– Antallet af de første introduktionssamtaler er svimlende, og de opfølgende samtaler tilsvarende få. Hvis jeg var med til 14-15 introduktionssamtaler, var jeg måske til to-tre opfølgningssamtaler. Hos de hjem-

løse, jeg var i kontakt med, var der en klar forventning om ikke at se den samme sagsbehandler mere end højst et par gange, fortæller Tobias Børner Stax.

Det giver en vis frihed og uforpligtethed for den hjemløse, men det gør det selvfølgelig svært at komme i dybden, og selvom man i København nu venter tre måneder med at sende journaler og papirer fra et socialcentre til et andet mod før kun én måned, hvis en hjemløse skifter base, så tror Tobias Børner Stax ikke, det hjælper.

– Det er da bestemt et skridt i den rigtige retning, men det er slet ikke nok, mener han.

– Måske er det en af hovedkonklusionerne i undersøgelsen: Den almindelige antagelse er, at hvis man vil lave godt socialt arbejde, så skal man have alle papirerne og kender historikken for den enkelte. Og det er jo også godt, hvis det er en stabil gruppe, vi taler om. Men det virker overhovedet ikke over for de hjemløse, påpeger han.

Et nyt nedre lag?

På herbergssiden og i det socialpædagogiske arbejde er der sket store forbedringer i arbejdet med de hjemløse i de senere år, mener Tobias Børner Stax.

– Der er kommet meget mere socialpolitik ind på herbergerne. Man bruger mange flere ressourcer på at støtte beboerne på mikroniveauet: at gå med dem til møder, gå ind i deres sager – på at gøre herbergerne til omdrejningspunktet, siger han.

Det skyldes blandt andet den professionalisering, der er kommet på personalesiden:

– Der er jo sket en stor opkvalificering, hvor der er blevet ansat pædagogiske personale. Man er gået fra at have vagter, der gik og holdt ro og orden, til at have faggrupper, der kan gå ind på helt andre måder, konstaterer Tobias Børner Stax.

Det betyder også, at man kan arbejder med beboerne på helt andre måder, støtte og vejlede, men også møde dem i øjenhøjde og give dem modstand på en kvalificeret måde.

– Men det betyder også, at der er nogle, der takker nej til herbergerne. Vi ser flere og flere, der overnatter i natcafeer og i herbergernes opholdsarealer – altså uden at være indskrevet. De vil ikke kontrolleres. Så på den måde har vi skabt et nyt nedre lag, er jeg bange for, siger Tobias Børner Stax.

jni@sl.dk

Den danske model? Nej tak

Den forkætrede kommunalreform, der haltede igennem Folketinget kort før sommerferien, har måske nok – skiftende – flertal bag sig herhjemme, men ikke i vores nabolande, Finland, Norge og Sverige. Amtsrådsforeningens blad, Mandat, har sonderet stemningen blandt lokalpolitikere i de tre lande, og her takkes der pænt, men bestemt nej til at indføre noget, der ligner den danske løsning. Alle de tre lande står over for en strukturreform, men ledende kommunal- og regionalpolitikere bryder sig om den centralisering af magten, der er en del af den danske reform, ligesom de heller ikke kan forstå, at regionerne ikke skal kunne inddrive skat. Halvdan Skard, der er formand for den samlede norske udgave af KL og Amtsrådsforeningen, kalder den danske reform for „et alvorligt indgreb i den lokale beslutningsfrihed“.

jni

Misbrug af fleksjob

Langt flere end forventet får job via fleksjobordningen, viser en ny rapport. Ordningen er beregnet til personer med varigt nedsat arbejdsevne, men noget tyder på, at kommunerne sjusker med ordningen og den visitation, der skal foretages. Halvdelen af de ansatte i fleksjob er fortsat på den samme arbejdsplads, de var på før visitationen, og i en tredjedel af sagerne er der ikke dokumentation for, at de ikke kunne have fortsat i et helt almindeligt arbejde. Virksomhederne kan således få unødvendige tilskud til medarbejdere, der reelt arbejde normalt. Beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen vil stramme op på proceduren, for han er bekymret for, at 'overforbruget' kan gøre det svære for de personer, ordningen egentlig var tiltænkt – personer med varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse – at få et fleksjob. Rapporten kan findes på ministeriets hjemmeside: www.bm.dk.

jni



Status over OK 02-05:

Nogen fik meget andre fik mindre

Samlet set fik de ansatte i amter og kommuner, hvad der var aftalt ved OK 02. Men ikke alle fik lige meget. De viser de seneste opgjorte løntal

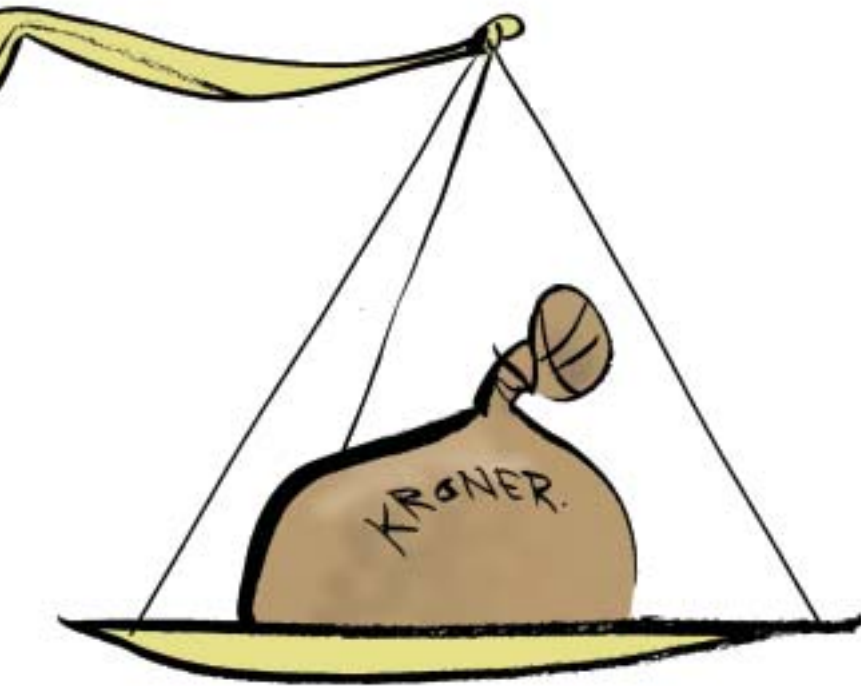
Af Kurt Ladefoged
Tegninger: Bob Katzenelson

OK 02-05 ■ Det endelige regnestykke for Overenskomst 2002 kan nu gøres op. Det Fælleskommunale Løndatakontor har opgjort de seneste løntal for februar 2005. Og med dem som udgangspunkt

har det været muligt at opgøre den samlede lønudvikling for perioden 2002 til 2005.

SL's økonomiske konsulent Martin Møland Nielsen har analyseret opgørelsen, og tallene viser, at de ansatte i amter og kommuner samlet set har haft en solid lønudvikling på 12 procent. Ja, hvis man tillægger de to aftalte feriefridage bliver stigningen på 13 procent.

– Det skal ses i lyset af, at der ved OK 02 blev aftalt en samlet ramme på 9,27 procent med en forudsætning om, at der skulle ske en yderligere reststigning på 2,4 procent. Så lønstigningerne har altså levet



2005

op til forventningerne som helhed, siger Martin Møland Nielsen.

Men samtidig viser opgørelsen, at de forskellige personalegrupper i KTO-forhandlingsfællesskabet langt fra har oplevet den samme lønudvikling.

- Hvis vi tager sygehussektoren i amterne, har der her været en lønstigning på 15,9 procent. At der samtidig er ansat flere højtlønnede læger er også med til at trække løngennemsnittet op. I den modsatte ende kan vi se, at socialpædagoger på døgninstitutioner kun har haft en lønudvikling på 9,5 procent.

- Så det kan her sort på hvidt dokumenteres, at sygehusvæsenet er prioriteret frem for det sociale område, konstaterer Martin Møland Nielsen.

Mange forhold påvirker

Martin Møland Nielsen har også nærmere analyseret forholdene på de socialpædagogiske arbejdspladser. Her viser det sig, at også de forskellige stillingskategorier i SL har haft en uens lønudviklingen, hvilket kan ses af **Tabel 1**.

Og her er lønudviklingen påvirket af mange forskellige forhold:

Det kan for eksempel ske ved, at en ældre højere lønnet medarbejder går på pension og erstattes af en nyuddannet og dermed lavere lønnet medarbejder. Det vil trække statistikken ned.

På en arbejdsplads kan der også blive ansat en ekstra nyuddannet medarbejder. Det vil også trække statistikken ned.

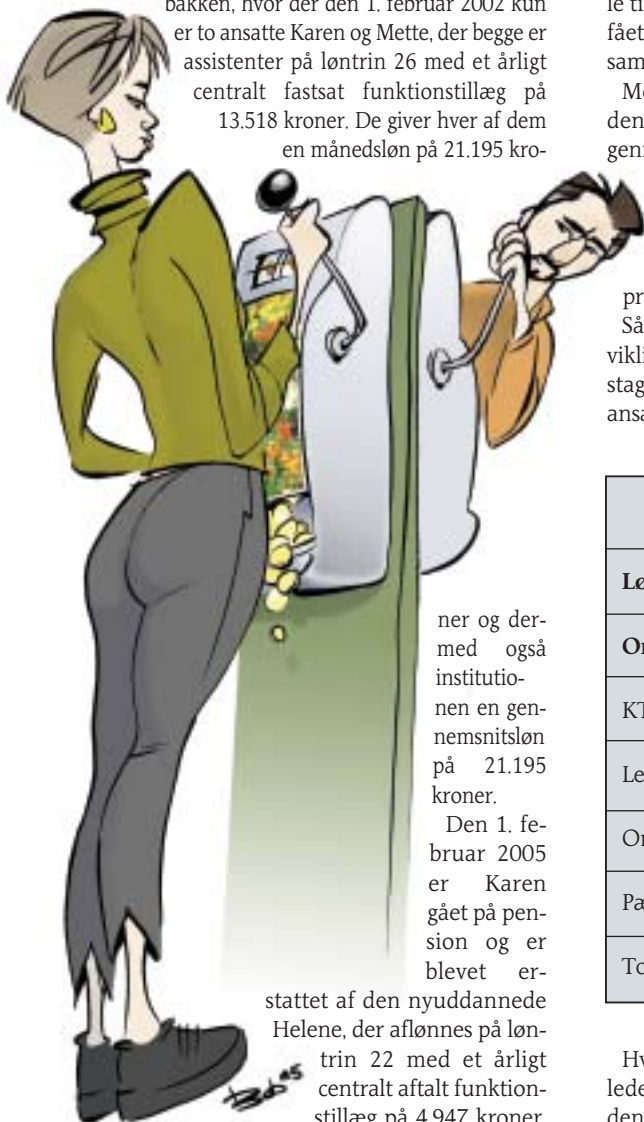
Der kan også på en arbejdsplads ske en forskydning i stillingskategorierne. For eksempel hvis en højere lønnet forstander erstatter en assistent. Det vil påvirke statistikken opad. Men det modsatte kan også

Tabel 1

Område	feb-02		feb-05		Stigning i procent	
	Antal fuldtidsansatte	Bruttoløn	Antal fuldtidsansatte	Bruttoløn	Antal	Bruttoløn
KTO	506.699	23.702	472.566	26.560	-6,7	12,1
Ledende værks.pers. mv., klientværkst.	1.831	24.353	1.694	27.007	-7,5	10,9
Omsorgs- og pædagogmedhjælper	7.208	18.906	7.026	21.587	-2,5	14,2
Pædagogisk pers., døgninst.mv.	21.577	24.634	21.616	26.984	0,2	9,5
Tolke	131	22.807	137	25.962	4,6	13,8

ske. At en forstanderstilling nedlægges. Så vil lønstatistikken blive påvirket nedad.

Martin Møland Nielsen illustrerer det første eksempel med den fiktive institution Rosenbakken, hvor der den 1. februar 2002 kun er to ansatte Karen og Mette, der begge er assistenter på løntrin 26 med et årligt centralt fastsat funktionstillæg på 13.518 kroner. De giver hver af dem en månedsløn på 21.195 kro-



ner og dermed også institutionen en gennemsnitsløn på 21.195 kroner.

Den 1. februar 2005 er Karen gået på pension og er blevet erstattet af den nyuddannede Helene, der aflønnes på løntrin 22 med et årligt centralt aftalt funktionstillæg på 4.947 kroner.

Det betyder, at hun får en samlet månedsløn på 19.712 kroner.

I mellemtiden er den anden assistent

Mette nået op på løntrin 29 i grundløn. Dertil får hun det centralt aftalte funktionstillæg, der nu er nedsat til 4.947 kroner, fordi SL i sin tid valgte at konverterede dele tillægget til løntrin. Ydermere har Mette fået tillagt fire løntrin i Ny Løn, så hun nu samlet får en månedsløn på 23.540 kroner.

Men da den „dyre“ Karen er erstattet af den „billigere“ Helene, er institutionens gennemsnitsløn kun steget til 21.626 kroner. Det svarer til en stigning i perioden på kun 2 procent. Dog kan det konstateres, at Mette i samme periode har haft en lønstigning godt 11 procent eksklusive feriefri dage.

Så selv om det ser ud som om, at lønudviklingen for de ansatte på Rosenbakken er stagneret, så viser tallene for den enkelte ansatte altså noget andet.

perioden – men det kan dog godt være i forskellige stillinger.

Hvis man korrigerer på denne måde viser det sig, at lønudviklingen som helhed har været højere – også døgninstitutionsoverenskomsten (Se **Tabel 2**).

Man kan også opgøre lønudviklingen for personer ansat i samme stillingskategori. Der kan man tage højde for, at en ansat for eksempel udnævnes til leder eller en lederstilling nedlægges. Det giver følgende resultat for SL's område (Se **Tabel 3**).

Geografisk fordeling

I opgørelsen af overenskomstresultatet fremgår det, at lønudviklingen på SL' sområde heller ikke har været ens i hele landet.

Af **Tabel 4** vil man således kunne se, at i Ribe Amt har socialpædagoger ansat på

Tabel 2

Lønudviklingen for samme personer ansat i februar 2002 og februar 2005	
Område	Lønudvikling i procent
KTO	14,7
Ledende værksted.pers. mv., klientværkst.	12,8
Omsorgs- og pædagogmedhjælpere	18,4
Pædagogisk pers. døgninstitutioner mv.	10,7
Tolke	16,4

Hvis man vil have et mere retvisende billede af lønudviklingen for de ansatte på den enkelte institution, kan man i stedet opgøre statistikken ved kun at sammenligne lønnen i de to perioder for personer, der har været ansat i hele overenskomst-

døgninstitutionsoverenskomsten oplevet den højeste lønstigning, mens den største lønstigning for ansatte på værkstedsoverenskomsten er sket i Roskilde Amt. For omsorgs- og pædagogmedhjælperne har den største lønstigning været i Ringkjøbing Amt.

Der er også lavet opgørelser over lønudviklingen i kommunerne. Dem vil man kunne finde på Det Kommunale Kartels hjemmeside www.dkk.dk under Danmarkskortet.

I tabellen er der kun en opgørelse for Frederiksberg Kommune, idet lønkaos i Københavns Kommune umuliggør fremskaffelse af data for 2005.

Hvis man ser på overenskomstresultatet opgjort efter stillingskategorier fremgår det, at ledere på døgn- og værkstedsoverenskomsten har oplevet den største lønstigning sammenholdt med basisstillingerne og mellemliderne på området (Se **Tabel 5**).

Lønudviklingen frem til 2008

I overenskomstperioden 2005 til 2008 kan lønudviklingen for grupperne ændres og

Tabel 3

Lønudviklingen for samme personer ansat i samme stilling februar 2002 og februar 2005	
Område	Lønudvikling i procent
KTO	13,0
Ledende værksted.pers. mv., klientværkst.	12,9
Omsorgs- og pædagogmedhjælpere	18,4
Pædagogisk pers. døgninstitutioner mv.	11,9
Tolke	15,6

Tabel 4

Lønudvikling for perioden februar 2002 til februar 2005 for amtskommunalt ansatte fordelt på amter			
Overenskomstområde	Pædagogisk personale, døgninst. mv.	Ledende værkst.pers. mv., klientværkst.	Omsorgs- og pædagogmedhjælpere
Københavns Amt	9,6	12,2	11,6
Frederiksborg Amt	8,2	10,2	12,5
Roskilde Amt	9,5	13,3	10,1
Vestsjællands Amt	10,2	10,5	14,7
Storstrøms Amt	10,3	13,0	16,8
Fyns Amt	9,4	9,4	14,0
Sønderjyllands Amt	9,6	10,9	14,4
Ribe Amt	11,6	13,0	18,5
Vejle Amt	9,3	10,2	14,5
Ringkjøbing Amt	10,6	9,5	19,7
Århus Amt	10,8	9,8	15,5
Viborg Amt	9,9	11,0	14,8
Nordjyllands Amt	9,0	9,9	13,6
Frederiksberg	12,7	8,8	16,0

blive mere ligelig og også blive større for de forskellige SL overenskomster.

Ved overenskomstforhandlingerne i 2005 er der til Ny Løn forlods afsat 2,5 procent til ledere og mellemedere og 1,25 procent til basisstillingerne.

- Basisstillingerne vil således i højere grad end mellemedere og ledere få sikret en lønudvikling gennem den centrale aftalte, hvorimod lederne og mellemederne i højere grad skal sikre sin lønudvikling ved Ny Løn midler, siger Martin Møland Nielsen.

- I overenskomstperioden 02 har vi nemlig haft problemer med at få udmøntet de aftalte midler til Ny Løn. Det er blandt andet derfor, at reguleringsordningen har udløst store beløb, siger Martin Møland Nielsen.

For at undgå denne situation i den nye overenskomstperiode, er det ved OK 05 aftalt, at der lokalt skal være en udmøntningspligt. Udmøntningspligten gælder lokalt for Den Pædagogiske Branche som helhed. SL indgår i Branchen sammen med BUPL, FOA, 3F og Metal.

Martin Møland Nielsen gør opmærksom på, at det ligeledes er aftalt, at der lokalt skal indgås en procedureaftale for de lokale lønforhandlinger.

- Det forudsættes, at den lokale procedureaftale som minimum indeholde oplysninger eller bestemmelser om tidsfrister og regler for afvikling af de årlige forhandlinger. Der skal også være tidsfrister og regler for afvikling af forhandlinger i forbindelse med nyansættelser, væsentlige stillingsændringer og andre omstruktureringer. Og endeligt skal det lokalt aftales, hvorledes eventuelle tvister løses.

I nogle tilfælde kan der være sket en decentralisering af forhandlings- og aftalekompetencen ud til den enkelte institution. Her forudsættes det, at der i forbindelse med forhandlingerne om den lokale procedureaftale er skabt klarhed over forhold, som kan have betydning for de lokale parter løsning af forhandlingsopgaven.

- Det vil sige, at principperne for den lokale lønøkonomi på den enkelte institution skal være åben og kendt. Og det skal fremgå, hvilke løn- og personalepolitiske kriterier og elementer, der kan og bør inddrages i de lokale forhandlinger, fastslår Martin Møland Nielsen.

kl@sl.dk



Tabel 5

Lønudviklingen februar 2002 til februar 2005 fordelt på stillingskategorier			
	Gennemsnitsløn feb-02	Gennemsnitsløn feb-05	Lønudvikling i procent
Basisstillinger	22.548	25.039	11,0
Mellemedere	27.360	30.846	12,7
Ledere	37.161	42.602	14,6

Erstatning ved kritisk sygdom

Der er stadig meget få, der søger erstatning ved kritisk sygdom – hvortil hører forskellige diagnoser af kræft.

Siden 1. april 2000 har der eksisteret en fælleskommunal gruppelivsforsikring, der indeholder en dækning på 100.000 kroner, der ved kritisk sygdom udbetales til ansatte omfattet af forsikringen.

Forhandlingsorganisationen KTO oplyser, at følgende ansættelsesgrupper i kommuner og amter er omfattet af ordningen:

- Tjenestemænd
 - Reglementsansatte ved dag- og døgninstitutioner for børn og unge
 - Overenskomstansatte med videre uden pensionsordning
 - Overenskomstansatte med videre med ikke fuldt udbygget pensionsordning, hvor det samlede bidrag er under 8,22 procent
- Vi bringer hermed følgende oplysninger om, hvordan man forholder sig, hvis man bliver ramt af kritisk sygdom:

KRITISK SYGDOM

I den fælleskommunale gruppelivsforsikring nr. 86115 i Forenede Gruppeliv (FG) og nr. 114 i Alka (for København) har der siden 1. april 2000 været dækning ved kritisk sygdom.

Forsikringen gælder for overenskomstansatte uden pensionsordning og med ikke fuldt udbygget pensionsordning, hvor det samlede bidrag er under 8,22%, samt reglementsansatte ved dag- og døgninstitutioner for børn og unge og (amts)kommunale tjenestemænd.

Du kan således få udbetalt en forsikringssum ved kritisk sygdom. Dækning gælder for diagnoser ved kritiske sygdomme stillet den 1. april 2000 og senere.

Forsikringssummen på 100.000 kr. kommer til udbetaling, hvis du får diagnosticeret en af disse kritiske sygdomme:

- Ondartede kræftformer
- Blodprop i hjertet
- By-pass opererede tilfælde af lidelser i hjertets kranspulsårer
- Ballonudvidelse af hjertets kranspulsårer
- Slagtålfælde (hjerneblødning/blodprop i hjernen)
- Sækformet udvidelse af hjernens pulsårer (intrakranielt sakkulat aneurisme)
- Visse godartede svulster i hjerne og rygmarv
- Parkinsons sygdom
- Hjerteklapkirugi
- Større organtransplantationer
- Nyresvigt
- Dissemineret sklerose
- Amyotrofisk lateralsklerose (ALS)
- Muskelsvind
- HIV-infektion som følge af blodtransfusion eller arbejdsbetinget smitte
- AIDS
- Blindhed
- Døvhed

Du har ret én udbetaling. Når summen er udbetalt, ophører dækning ved kritisk sygdom.

Har du inden 1. april 2000 fået diagnosticeret en kritisk sygdom, dækker forsikringen ikke denne sygdom.

Hvis du fx har fået diagnosticeret en kræftsygdom før optagelse i forsikringen eller før 1. april 2000, og bagefter bliver raskmeldt, kan du ikke få en udbetaling, hvis lægerne senere konstaterer en anden form for kræft. Forsikringssummen udbetales, hvis du får konstateret en helt anden kritisk sygdom, eksempelvis sklerose eller nyresvigt.

Forsikringen bliver udbetalt, selvom der er tegnet andre forsikringer ved kritisk sygdom.

De 100.000 kr. bliver modregnet i dødsfaldssummen, hvis en forsikret dør inden for tre måneder efter, at diagnosen for den kritiske sygdom er stillet.

Du kan se de præcise regler for udbetaling i forsikringsbetingelserne på FGs hjemmeside: www.fg.dk.

Hvordan anmeldes kritisk sygdom?

Du eller dine pårørende skal anmelde sygdommen til din arbejdsgiver (personalekontoret), som giver Forenede Gruppeliv/Alka besked. Hvis du sender en journaludskrift med diagnosen for den kritiske sygdom til FG/Alka, vil udbetalingen gå hurtigt. Skal FG/Alka rekvirere journalen på hospitalet, vil udbetalingen tage længere tid.

Husk at anmelde kritisk sygdom!

Noter

Flere vil være pædagog

Pædagoguddannelsen er blevet mere efterspurgt.

I år har 9.207 personer søgt uddannelsen mod 8.533 sidste år.

Det er en stigning på 7,6 procent.

Formanden for Pædagogseminariernes Rektorforsamling, Søren K. Lauridsen er tilfreds:

– Søgningen til uddannelsen har siden 2001 udvist en svag nedgang, som nu synes at være definitivt stoppet. Ansøgtallet har ikke alene stabiliseret sig på et tilfredsstillende niveau, der er oven i købet en klar fremgang i ansøgtallet, der afspejler at pædagogisk arbejde fortsat er et uhyre attraktivt professionsområde for de unge uddannelsessøgende, siger han i en pressemeddelelse.

Af de 9.207 ansøgere, der har sat kryds ud for pædagoguddannelsen, har 5.366 uddannelsen som første prioritet. Det er en stigning på 4,8 procent i forhold til sidste år.

mrk

Et sted at være med sit misbrug

Landets væresteder har mange brugere, som har et alkoholmisbrug, men hvordan kan man rumme dem og give dem omsorg? Medarbejderne på værestederne kommer ofte på mellemland, fordi omsorg for denne gruppe kan være særdeles vanskelig at yde i praksis, og misbrugerne kommer let til at hænge i udkanten af brugergruppen i de enkelte væresteder. Hvad kan man gøre, hvilke metoder og erfaringer der? VFC Socialt Udsatte har i en ny pjece samlet viden og inspiration til fagpersoner, frivillige og politikere, der arbejder med denne gruppe særligt udsatte værestedsbrugere. Hæftet gennemgår de mekanismer, der ligger bag omsorg og tager fat i de dilemmaer mødet med de misbrugende brugere skaber i hverdagen.

Hæftet kan downloades på www.vfcudsatte.dk.

jni

Linjefag på vej

Undervisningsministeren lægger op til linjefag på pædagoguddannelsen. SL's næstformand, Mogens Seider, er positiv over udsigten til øget specialisering

Af Maria Rørbæk

PÆDAGOGUDDANNELSEN ■ – Hvilken målgruppe specialiserer du dig i?

– Tja. Mennesker med funktionsnedsættelser kunne være ret spændende, men jeg er også interesseret i mennesker med sociale problemer. Børn og unge bliver det i hvert fald ikke, men det er da vist lige dig?

Sådan kommer fremtidens pædagogstuderende måske til at kunne tale sammen.

Undervisningsminister Bertel Haarder har i hvert fald bedt SL, BUPL, KL og rektorforsamlingen om at give et samlet bud på, hvordan der kan laves en form for linjefag og specialisering på pædagoguddannelsen, så de studerende kommer til at fordybe sig særligt i et bestemt område.

Det betyder dog på ingen måde, at uddannelsen skal splittes op i en socialpædagogisk og en almen pædagogisk uddannelse, sådan som det var tilfældet før 1992.

– Bertel Haarder slog helt fast, at pædagoguddannelsen fortsat skal være en generalistuddannelse. De studerende skal ikke blive specialister på et bestemt område, men man kan sige, at de skal gøre sig parate til at få en faglig identitet på et område, de har særlig interesse for, siger SL's næstformand, Mogens Seider.

Fælles forslag

Baggrunden for at undervisningsministeren bad de fire organisationer om at udarbejde et forslag til linjefag og specialisering på pædagoguddannelsen er, at organisationerne sammen har lavet et samlet forslag til en reform af pædagoguddannelsen.

Ud over et ønske om mere specialisering/fordybelse indebærer forslaget blandt andet et ønske om mere læring i praktiken, deltagelsespligt og en ny fagrække,

hvor pædagogik bliver hovedfag. (Se faktaboks).

Sidst i juni var organisationerne til møde med Bertel Haarder, der tog godt imod og altså selv bad om mere, specifik inspiration.

I Mogens Seiders øjne er det en gevinst for socialpædagogikken, at undervisningsministeren på den måde selv lægger op til en øget specialisering inden for uddannelsen.

– Jeg ser det som en anerkendelse af, at pædagogik ikke bare handler om almindelige folks almindelige børn. Ellers har opgaven med at få socialpædagogikken anerkendt på grunduddannelsen været op ad bakke siden uddannelsen i 1992 blev ændret til en generalistuddannelse, så der ikke længere er socialpædagogiske seminarier, siger han.

Fælles fodslag

Det er KL, der har taget initiativ til de fire organisationers fælles forslag, og Mogens Seider vurderer, at det er en god strategi. Der bliver lyttet mere til en enig front.

På nogle områder var det ikke muligt at nå til indbyrdes enighed, men så er forbeholdene bare blevet fastslået i forslaget.

For eksempel er alle parter enige om, at SU-finansieret praktik vil være et gode, fordi de studerende så kan koncentrere sig om at lære frem for at arbejde. Men KL har markeret det forbehold, at de ikke vil være med til at finansiere SU-praktikken.

I første omgang satte SL også et forbehold op for ønsket om mere specialisering/fordybelse, idet organisationen ønskede tydeligere rammer for denne specialisering. Dette forbehold bliver ikke længere nødvendigt, da Bertel Haarder netop bad organisationerne arbejde yderligere med ideer til linjefag og specialisering.

Den 11. august mødes Bertel Haarder igen med de fire organisationer for at diskutere deres fælles forslag.

I løbet af efteråret bliver der så arbejdet videre med lovgrundlaget for den nye pædagoguddannelse.

mrk@sl.dk

Fakta

Følgende elementer indgår blandt andet i SL, BUPL, KL og rektorforsamlingens fælles oplæg til en ny pædagoguddannelse:

- Omlægning af praktikdele til mere studietid
- Ny fagrække – færre fag
- Øget faglighed med særlig vægt på metode/didaktik (BUPL: forbehold over for en styrkelse af pædagogisk didaktik.)
- Mere specialisering/fordybelse
- Tværprofessionelle kompetencer
- Eksamen i hele fagrækken (ny fagrække)
- Højere adgangskrav
- Deltagelsespligt
- Kortere og mere fleksibel praktik, hvor de studerende tilegner sig grundlag for praktisk og teoretisk videntilegnelse i arbejdslivet, herunder indbygget progression i praktikken og større krav til den studerendes læring
- Mere læring i praktikken
- Den studerende finder selv praktikplads
- Udvidet arbejdsområde
- SU-finansieret praktik (KL: forbehold over for, at omlægningen sker uden økonomisk kompensations (DUT) fra kommunerne).



Michael Edahl,
civiløkonom, stud. psych.
stud. scient.,
(gift med socialpædagog)
Sølvagervej 4
4293 Dianalund

LÆSERBREVE:

Socialpædagogen er forpligtet til at optage alle læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 800 ord, svarende til cirka 4.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises.

SYNSPUNKTER:

Bringes efter en redaktionel vurdering. Vi optager kun synspunkter fra medlemmer og abonnenter. Synspunkter må højst fylde 2.000 ord svarende til cirka 10.000 anslag.

Læserbreve og synspunkter der bringes i bladet offentliggøres også på internettet.

Vi modtager helst indlæg på diskette eller pr. e-mail:

Socialpædagogen,
Brolæggerstræde 9,
1211 Kbh. K,
tlf. 3396 2800,
fax 3396 2998.

MAIL:

redaktionen@sl-dk.dk

Deadline for læserbreve til nr.
15/05 er mandag den 18. juli
2005 kl. 12.00.

Evidens – grundlaget for enhver videnskab

Dokumentation og metodik har trange kår blandt de fleste pædagoger. Derfor finder synspunktets forfatter det opløftende, at diskussionen om evidens nu er kommet på banen

Så skete dét, som vi er mange, der har ventet på siden sagen om de ulyksalige stoveplader i begyndelsen af 1990'erne: diskussionen om evidens er en realitet – og indførelsen af disse principper er kendt af enhver universitetsstuderende som værende selveste grundlaget for enhver videnskab.

Det er især særligt opløftende, at lederen af SL's socialfaglige afdeling, Vagn Michelsen, i høj grad har gjort sig til talsmand for evidens-tilgangen på det pædagogiske fagområde.

Gennemføres projektet, Michelsen, så er der på det lange sigt håb for, at nyuddannede pædagoger ikke længere skal opleve det chok, som mange får, når de erfarer, at den bachelor-uddannelse, de har fået at vide at være i besiddelse af, ikke rækker mange meter i forhold til den akademiske bachelorgrad mht. kravspecifikationer og indhold. (Og så er der måske også på langt sigt håb for, at universiteterne vil afgive en rigtig bachelorgrad til pædagoguddannelsen – når ellers studentereksamskravet også forhåbentligt bliver en realitet).

Jeg vil formodentligt aldrig glemme den gang, jeg som omsorgsmedhjælper første gang blev konfronteret med institutionens „vikar-bog“, der efter sigende skulle indeholde alle de informationer om beboerne, som vikaren skulle kunne få brug for. Bogen var udfærdiget af faguddannede pædagoger.

Oplysningerne om såvel den enkelte beboer som de observationer i gruppesammenhæng, der var nødvendig for at forstå dynamikken blandt beboerne, medicinering m.v. stod hulter til bulter – ganske uden nogen form for systematik, ingen sagsregister, så man hurtigt kunne finde de relevante oplysninger om den enkelte, og i det hele taget af-fattet på en måde, som ville indbringe enhver førsteårs psykologistuderende et rungende 03 i faget „metode og statistik“ (Og det skal lige siges: psykologistudiets fagmodul er et af de letteste at komme igennem, sammenlignet med alle andre studier, såvel humanistiske som natur- og samfundsvidenskabelige).

Hvad værre var: lidt efterforskning i sagen senere, stod det mig som i en tåge hurtigt klart, at dokumentation og metodik havde trange kår blandt de fleste pædagoger – på landsbasis vel at mærke. Hvilket jeg naturligvis fandt odiøst, al den stund pædagoger faktisk i dagligdagen tilsyneladende er tvunget til at påtage sig meget store ansvar i forhold til rigtig ægte levende tænkende og følende mennesker, men som man ligeså tilsyneladende ikke rigtigt er fagligt rustet til at påtage sig.

Udfordring af det indbyggede tryghedsbehov

Det undrer mig ingenlunde, at evidensprojektet møder stor modstand blandt en del pædagoger. Sådan vil det altid være, jvf. moderne organisationsteori og sociologisk ditto, når organisationer (herunder faggruppen pædagoger) skal forandres. Vi har alle et indbygget tryghedsbehov, der sædvanligvis skaber en vis træghed mod forandringer, afhængigt af omstillingsparatheden hos den

Et pluk af relevante fagbøger

Redigeret af Jens Nielsen



Hun sidder jo bare der!

Af Ingrid Lund

Vi mærker ikke til dem, men får man først øje på dem, bliver de ofte meget synlige, de stille, indadvendte børn – eller indagerende, som er det fagudtryk, denne bog opererer med. Fra at være stille og usynlige bliver børnene i skolen og i andre (special)pædagogiske sammenhænge ofte til store pædagogiske udfordringer. De er meget svære at nå ind til, og de voksne omkring barnet geråder ofte ud i magtesløshed. Den norske specialpædagog og familierapeut Ingrid Lund kaster lys over de stille børn og unges

hverdag, deres tanker og opfattelse af verden. På den baggrund giver hun bud på, hvordan man kommer i kontakt med børn fra den gruppe – både på det individuelle niveau og som system. Lunds udgangspunkt er specialundervisning i folkeskolen, men hendes erfaringer fra børne- og ungdomspsykiatrien er med til at bogen relevant for alle professionelle, der arbejder med børn og unge og indimellem støder ind i dem – de, der bare sidder der...

Udkommet på Akademisk forlag. 144. sider, 199 kroner.

Kulturforskelle

Af Thomas Hylland Eriksen og Torunn Arntsen Sørheim

Kulturer mødes – og hvad opstår så? Det er der mindst talt delte meninger om, i hvert fald på den politiske scene, men hvad der sker i praksis, det kigger forfatterne bag denne bog – begge er de norske antropologer – nærmere på. Hylland Eriksen er herhjemme blandt andet kendt som kommentator i Dagbladet Information, og sammen med Sørheim prøver han med denne bog at give indblik i både teori og virkelighed



i det multikulturelle samfund. Begrebsapparatet bag kulturmødebatten granskes: Hvad er en nation, hvad er danskhed, og hvad betyder forskelle og ligheder mellem mennesker. Den konkrete del af bogen kredser om det danske samfunds møde med indvandrere og 'det fremmede': Om sprogmoder, om kulturmøderne i skolen, i familierne, i kønsdebatten og i sundhedssektoren. Bogen, der er en gennemrevideret 2. udgave, er desuden forsynet med en ganske fylldig faktuel del om danske love og regler for flygtninge, indvandrere mv.

Udkommet på munksgaard danmark. 344 sider, 328 kroner.

Gruppet metode inden for social- og sundhedsområdet

Af Ken Heap

Vi går i grupper – i større og større omfang og i flere og flere sammenhænge. Men hvorfor gør vi det, og hvad er det gruppe-strukturen og –praksis kan på socialområdet? Ken Heap er socialrådgiver og terapeut, tidligere tilknyttet Sosskolen i Oslo, men kendt i Danmark som underviser og foredragsholder på de sociale højskoler, og her analyserer han de principper og målsætninger gruppearbejdet bygger på. Grundantagelsen er, at nøglen til det mest effektive og udbytterige gruppearbejde er er gruppelederens forståelse af processen – af medlemmernes indbyrdes relationer, forventninger og modforestillinger. Bogen er nærmest en klassiker inden for gruppe-teorien. Den udkom første gang i 1985, og her er der tale om en 3. revideret udgave. Revideret er også bogens mange eksempler, ligesom teorien og tankerne er ajourført og relateret til ny forskning og debat. Bogen ser på gruppearbejdet i børne- og ældreomsorgen, i psykiatrien og flygtningearbejde og for de videbegærlige er der en vejviser til den moderne litteratur på området.

Udkommet på Hans Reitzels Forlag, Socialpædagogisk Bibliotek. 428 sider, 375 kroner.



enkelte – uanset hvem vi er, og hvilken faggruppe vi tilhører (hvilket vel kun de færreste – heriblandt de direkte uoplyste – vil bestride).

Men: at man ligefrem bringer usaglig argumentation (læs: rene holdninger) i anvendelse, for at yde projektet modstand – det er ikke nogen god reklame for pædagogstanden.

Jeg kan garantere for, at det ikke blot er de utilpassede unge på Solhaven, der har behov for at blive mødt med tillid under individualiserede former. Dette faktum har været kendt i såvel psykologien som psykiatrien og blandt socialrådgivere i snart mange årtier. Tillid er grundlaget for ethvert terapeutisk tiltag – uanset, hvem klienten så i øvrigt er. Ligeså kan man generalisere mange andre principper til at dække mange forskellige men-

neskers behov – endda uanset hvor på jordkloden, disse mennesker befinder sig.

Hvilket bunder i, at mennesket ikke bare er et individ, men samtidig et (meget socialt) flokdyr. Paradoksalt nok på samme måde, som vi på en og samme tid er jordens kærligste væsen og det mest grusomme rovdyr, naturen har fundet på at konstruere.

Biologien som fællesnævner

Jeg ved godt, at det er umoderne at anskue mennesker som andet end individer. Men; det er nu engang sådan, at uanset hvem man er, vil der gå 4 dage fra man holder op med at drikke og til man dør. Cirka tres dage, hvis man undlader at spise i stedet for. Det er også et fåtal af os, der ikke skal på lokum i ny og næ, osv. osv. osv. Det be-

høver man sandelig ikke 6 mia. casestudies for at dokumentere.

Og netop i kraft af denne biologi, som også i høj grad påvirker vores psyke, vil der altid være ganske mange fællesnævner alle mennesker imellem. Lige som det i øvrigt er ganske evident, at der i høj grad blandt Solhavens 200 forskellige unge, udmærket kan „hældes samme vin på de forskellige flasker“. I hvert fald som minimum en viden om de regler, der nu engang gør det muligt for den enkelte at begå sig i det kulturelle rum, uden at skade andre mennesker ved sin adfærd.

Og lad mig så lige slippe afsted med den vigtigste provokation: Fornuft uden kontakt med følelser gør personligheden tom og hul. Såvel som følelser uden kontakt med fornuft gør personligheden primitiv og konfus.



MORSØ MUSIK & TEATER FESTIVAL

2005

Optog fra havnen kl. 10.00 med Sambaorkesteret Vimoroz

Lørdag kl. 15.30
synger Ida
(kendt fra TV «Scenen er Din»)



Kisser og Søren
spiller lørdag
kl. 20.00 og 22.00



Philadelphia Duo spiller
fredag aften kl. 18.00-23.00



Michael West
underholder fra
kl. 22.00 fredag
og lørdag aften
i natcaféen



Jens Henrik



Ole og de andre



Fredag kl. 20.00 spiller
«Ol, Pølser og Popcorn»



Bjørn & Okay spiller lørdag aften kl. 18.00



2-3-4 SEPTEMBER

Fredag kl. 16.00: Velkomst v/ Jens Henrik samt Ole og de andre på store scene
Fredag og lørdag kl. 18.00: Stor festmiddag i Ungdomsgården
Lørdag kl. 10.00 : Kom og vær med til vores optog, klæd Jer ud og bliv sminket, mød op i rigtig sambahumør på havnen i Nykøbing
Vi giver præmie til de/ den flotteste udklædte

OPFØRNING: Lørdag eftermiddag er I velkomne til at optræde med teater, musik, gøgl m.m. - Vi har store højtalere, musikanlæg og lys, som til prof. scener.

Vise- og natcaféen spiller op, husk selv at tage instrumenter med, alt kan bruges. I kan også melde jer til enkelt dage. Nye handicaptalletter og bad på Dueholmskolen.

Adresse er: MORSØ MUSIK- & TEATERFESTIVAL
Græsmarken 1, 7900 Nykøbing Mors
Festivalens tilf. nr. 40 89 56 97
Givsm. 1199 1-681-5357
www.morsoe-musik-teaterfestival.dk



Vagn og evidens?

Søren Magnussen,
socialpædagog,
leder af Vilde Læreprocesser
(Modtaget d. 4.7.2005)

Efter netop at have læst den i øvrigt meget interessante artikel „Er det så indlysende“ om evidensmetoder, i sidste nummer af *Socialpædagogen*, får jeg lyst til at høre nogle uddybende, evidensbaserede forklaringer fra Vagn Michelsen, leder af SL's Socialfaglige afdeling.

Vagn udtaler, at mange pædagoger mener, at det sådan set er lige meget, hvilken metode de arbejder med. Jeg har mødt og læst om dygtige pædagoger for eksempel på Solhaven, der gerne vil bevare deres metodefrihed, og som gerne vil designe en metode til hver enkelt ung. Men det er vel ikke det samme som at sige, at disse men-

nesker postulerer, at det er lige meget hvilken metode, man bruger – eller er det Vagn? Prøv lige at fortælle mig, hvilke af SL's medlemmer du konkret snakker om?

Vagn udtaler, at en case er det dårligste bevis for, om noget virker. Måske kan han så fortælle mig, hvorfor man netop i masser af supervision, anden kompetenceudvikling eller vidensdeling netop tager udgangspunkt i casearbejde? Det er da vel ikke bare en uvidenskabelig holdning, du har Vagn?

Vagn udtaler, at samtalerapi og en tilknyttet kontaktperson ikke virker på unge med adfærdsproblemer. Hvor er den evidensbaserede viden, der beviser dette? SFI har for eksempel netop i en sønderlemmende kritik af Ungdomssanktionen konkluderet, at brugen af kontaktpersoner i forhold til Ungdomssanktionens målgrup-

pe, som de fleste nok vil mene er rimeligt „adfærdsproblematisk“, har stor positiv effekt?

Vagn udtaler, at evidens kun kan bruges på snævre, afgrænsede områder, hvor man kan udelukke andre faktoreres indflydelse. Jeg kunne godt tænke mig, at han gav en række eksempler på sådanne områder inden for vores arbejdsfelt?

Vagn udtaler, at evidens ikke kan bruges som afsæt til at udvikle nye indsatser. Hvorfor det? Skal udviklingen da ikke bygge på videnskab?

(Søren Magnussen er leder af Vilde Læreprocesser – www.vildelaererprocesser.dk – og har arbejdet med socialpædagogiske metoder i forhold til kriminelle unge siden starten af 80erne)

I anledning af
Kirsten Nissens
60 års fødselsdag
afholdes der
reception



den 19. august kl. 11-14

i SL's forbundshus,

Brolæggerstræde 9, København K



Fremtiden for de specialiserede sociale tilbud

Eva Kjer Hansen (V)
socialminister
(Modtaget d. 4.7.2005)

Nu er kommunalreformen på det sociale område vedtaget og den nye lovgivning træder i kraft den 1. januar 2007. Det skaber mange spørgsmål og overvejelser rundt omkring hos forældre, pårørende og brugere. Det er helt naturligt, at der opstår bekymring og usikkerhed, når man står over for forandringer. Hovedreglen er, at de nuværende amtslige institutioner og tilbud forbliver i regionen, men den enkelte kommune kan beslutte, at de overtager de tilbud, som ligger inden for kommunegrænsen. Uanset om tilbuddet overgår til en kommune eller til regionen, sker der ikke noget med de sociale tilbud, der som sådan bliver mærkbart for brugerne eller for personalet.

Alligevel har forandringerne skabt bekymringer om, at kommunerne vil afspecialisere det overtagne tilbud. At kommunerne alene vil anvende tilbuddet til egne borgere eller at kommunerne kun vil over-

tage et tilbud af økonomiske hensyn og ikke af socialfaglige hensyn.

Lad mig slå helt fast. Der er ingen realiteter i den frygt. Kommunerne kan hverken afspecialisere det overtagne tilbud eller kun anvende tilbuddet til egne borgere. Loven indeholder en række vilkår for en kommunes overtagelse af et regionalt tilbud. Det er vilkår, som sikrer, at tilbuddet fortsat er til rådighed for andre kommuner på samme måde, som hvis det fortsat havde været et regionalt tilbud. Den kommune, der overtager et amtsligt/regionalt tilbud, kan ikke egenhændigt nedlægge tilbuddet, kan ikke reducere antallet af pladser, der stilles til rådighed for øvrige kommuner, og kan ikke ændre indholdet i tilbuddet, uden at det aftales med de øvrige kommuner i regionen. Det fremgår helt klart af loven.

Jeg vil også understrege, at tilbuddene overtages med det personale og de beboere, der er i tilbuddet. Kommunen er simpelthen bundet af de aftaler, der er indgået.

Vi har også sikret, at der ikke er nogen økonomisk fordel knyttet til at overtage et

tilbud. Det gælder uanset, om regionen eller en kommune overtager tilbuddet, og det gælder uanset, om en kommune beslutter at overtage et tilbud før den 1. januar 2007 eller at gøre det efter.

Jeg er ikke i tvivl om, at kommunerne både kan og vil bevare og videreudvikle alle typer af tilbud – også de specialiserede. Det er jo ikke sådan, at den specialiserede viden i tilbuddene med ét slag forsvinder efter kommunalreformen. Tilbuddene bevares, som de er, med den viden og ikke mindst det personale, der er i dem. De får bare kommunen som driftsherre. Og de penge, som amterne hidtil har modtaget over bloktilskuddet forsvinder jo ikke væk fra det sociale område, men vil bare fremover gå til kommunerne.

Med kommunalreformen får vi skabt et system, som sætter borgeren i centrum. Der bliver én ansvarlig myndighed og én målestok: borgernes behov. Det stiller nye krav til kommunerne, men rammerne er lagt, så de nye kommuner kan løfte opgaven.

Forsvar for højrefløjen

Niels Dujardin,
Borgergade 12, Skanderborg
(Modtaget d. 4.7.2005)

Kun fordi nogle kunne tro, at han havde ret, svarer jeg på Ib Olsens indlæg, „Niels Dujardins højrefløj“, SP 13/2005 – en reaktion på mit indlæg „Højrefløjen“ i SP 12/2005. I sidstnævnte proklamerer jeg, at der findes helt hæderlige mennesker på denne fløj. Godt en tredjedel af indlægget omfatter højrefløjens menneske- og opdragelsessyn. Intet af dette, som dog har en mere direkte SP-relevans, nævnes i IO's indlæg; dette – vel fordi, IO ikke kan bruge denne del af indlægget til at nære sine fordomme og sin propaganda-automat.

For anden gang i et SP-indlæg rettet mod mig, disker IO op med misinformation. Første gang ligger længere tilbage; her påstod IO, at Pia Kjærsgaard havde fået en

dom, hun netop ikke havde fået. Dette har jeg researched via professor, dr. jur. Ole Hasselbalch. Nu påstår IO, at jeg praktiserer historieforfalskning. Det har provokeret ham, at jeg i mit indlæg siger, at det var folk fra højrefløjen, der stod bag attentatet mod Hitler i 1944. Ifølge IO var disse folk selv nazister, der bare ville vælte Hitler, fordi denne havde fået for meget magt i partiet. Dette udsagn holder ikke.

Det mislykkede attentatforsøg udførtes af oberst Claus Graf Schenk von Stauffenberg, der udtrykkeligt angav personlige samvittighedsgrunde som motiv. Militærpersonerne bag attentatplanerne var ikke demokrater, men de gik ind for retsstatsprincippet, hvilket i afgørende grad afskærer dem fra nazismen med dens uindskrænkede magtbrynde praktiseret ved juridisk junglelov. (Kilde: Lektor Karl Kristian Lammers „Hitlers modstandere“,

Det Schønbergske Forlag, 1996, 2. udgave).

Men for IO bliver alt, hvad der trods venstrefløjen, formodentlig kaldt nazistisk og fascistisk. IO's fordomme vil ikke tilkende personer på højrefløjen et gran af ære og samvittighed, men erklærer disse for nazi'er over en bank.

I min politiske gruppering finder man hyppigt IO-lignende beskyldninger i indbakken, så jeg kan om nogen snakke med om, hvor fuld af løgn og forstillelse i hvert fald en vis del af venstrefløjen er. Heri ligner den i øvrigt nazisterne; de nazister, hvis eksistens udgør en væsentlig del af samme venstreekstremisters egen eksistensberettigelse, hvorfor de naturligvis ser agenter for denne lusede ideologi alle vide vegne, hvoraf jeg – altså ifølge dette hold – er en af dem. Bevar mig vel!

Kun ét pædagogisk forbund, tak!

**Helle Bjerregaard,
formand for PLS
Modtaget d. 1.7.2005)**

I Børn & Unge nummer 21/2005 blev der redegjort for en af PLS's Årsmøde-diskussioner, nemlig det, at vi som studieorganisation arbejder for et pædagogisk enhedsforbund. Vi ser simpelthen ikke et gran af fornuft i, at de danske pædagoger ikke står sammen, men i stedet organiserer sig i hele tre forbund – BUPL, SL og FOA(LFS) – vi lader på den måde arbejdsmarkedets opdeling af os påvirke vores organisering. Fornuften i den nuværende opdeling af de danske pædagoger eksisterer ikke for os studerende – hvorfor står vi ikke sammen – gad vide, om vi så ikke ville kunne stå stærkere?

Der er flere argumenter der taler for et enhedsforbund:

– Siden 1992 har vi haft en generalistuddannelse, og det virker derfor omsonst, at vi ikke tager konsekvensen og forener os i et forbund.

– I takt med kommunalreformen kommer en del pædagogiske arbejdspladser til at stå i tussmørkezonen mellem forbundene. De lokale fagforeninger kommer til at slå sig sammen i større enheder som en yderligere konsekvens, og ofte bor og arbejdes der sammen på tværs af forbund.

– Et forbund ville kunne stå stærkere i kampen mod den generelle økonomiske nedprioritering af det pædagogiske arbejdsfelt, og vil kunne arbejde med forstærket mandat om overenskomstkronerne. Pædagoger fortjener højere løn.

PLS har gennem de sidste mange år gentagne gange rejst idéen om et enhedsforbund, senest på to forbunds kongresser i november 2004. Hver gang idéen rejses, lyder responsen fra forbundene: „En sådan beslutning skal komme fra medlemmerne, og ikke fra fagforeningstoppen“. Det er jo en meget smuk filosofi – derfor er dette også et opråd til alle jer medlemmer af forbundene om at give jeres mening til kende: Skal der arbejdes for et forbund for alle pædagoger?

Helle Fischer

På vegne af beboere og kolleger på Sydbo, Eskebjergvej 7, Hundstrup, skriver Jane Jørgensen og Laila Schau Hansen mindeord over socialpædagog Helle Fischer, Ellinge.

Kære Helle

Vi blev alle meget triste til mode, vi fik meddelelsen om, at du havde tabt kampen mod „den forbandede sygdom“, som du selv kaldte den.

Du var en sej kvinde med stor karisma og udstråling, der som 43-årig startede som pædagogstuderende på Odense Socialpædagogiske Seminarium. Et studieforløb du var utrolig glad for og gennemførte som en af de bedste på holdet.

I 1992 blev du ansat på Sydbos botilbud på Eskebjergvej, det helt rette job for dig, som var en ildsjæl med stort overskud og en fantastisk fortæller for „de svage“.

Du deltog altid aktivt og nærværende i opgaverne, var igangsættereren der stillede op og gerne gik forrest. Du kunne be-

gejstre, var meget visionær, en gang i mellem „fløj du lidt højt“, men du var også en tænksom natur, som reflekterede over tingene.

Selv om du det sidste år har været sygemeldt, havde du alligevel overskud til at give dine kolleger faglig feedback og følge med i Eskebjergs hverdag på afstand. Gennem størstedelen af dit sygdomsforløb var du ukuelig optimist, hvilket smittede af på os andre.

Du har sat dine aftryk på Eskebjerg, som den fagligt dygtige person du var, og du efterlader et tomrum og savn for alle på stedet.

Vores tanker går i denne svære stund til din elskede familie. Dine to sønner og svigerdøtre som du var så stolt af, dine to børnebørn som vi har fulgt gennem billeder, som du glad viste os. Men ikke mindst går vore tanker til din mand Leif, for hvem tabet af dig bliver meget svært.

Far vel kære Helle.

Nekrolog



Tosprogede problemfamilier hjælpes sent

Når forholdet mellem børn og voksne knager i indvandrerfamilier, får de slet ikke den samme hjælp i hjemmet som danske familier.

Som oftest kommer det sociale system først ind, når situationen er så tilspidset, at børnene må fjernes fra hjemmet.

Det fremgår af en undersøgelse, som sociolog Gunvor Christensen har foretaget af 240 sager om anbringelser i Ballerup, Herlev, Gentofte og Søllerød Kommuner.

– Ofte er anbringelsen første indgreb i de tosprogede familier. Ofte er sagsbehandlerne meget usikre på at tolke, hvad der sker i familien, og de kan ikke skelne de kulturelle problemer fra de sociale. De mangler simpelthen adgang til viden om de etniske familiers særlige forhold. Derfor kommer hjælpen ofte først, når det hele er spidset til, siger Gunvor Christensen til Kristeligt Dagblad.

Hun foreslår, at der bliver dannet en central instans, så landets kommuner kan trække på ekspertbistand i de ofte meget komplicerede sager.

mrk

Kontanthjælpsloft får ikke flere i arbejde

I begyndelsen af 2004 blev der indført et loft over, hvor meget man samlet set kan modtage i kontanthjælp og boligstøtte, når man har været på kontanthjælp i mere end et halvt år.

Formålet var at motivere de berørte kontanthjælpsmodtagere til mere aktivt at søge arbejde, men det er ikke sket.

En ny undersøgelse fra Socialforskningsinstituttet viser, at meget få af dem, der har været på kontanthjælp i mere end seks måneder er kommet i arbejde inden for det efterfølgende år. Det gælder både dem, der har fået reduceret kontanthjælpen og de øvrige kontanthjælpsmodtagere.

Ifølge SFI kan baggrunden blandt andet være, at mange kontanthjælpsmodtagere kun har en svag tilknytning til arbejdsmarkedet, for eksempel på grund af dårlige danskundskaber eller helbredsproblemer. Det kan også skyldes, at de ikke har fået tilstrækkelig information om den økonomiske virkninger eller, at reduktionen i hjælpen ikke er stor nok til, at det har kunnet betale sig at arbejde. For eksempel fordi kontanthjælpen suppleres med sort arbejde. Rapporten kan hentes på www.sfi.dk/sw23842.asp

mrk



Til „vores“ formand Kirsten Nissen, FU og HB i SL

**To „fortsat fejlanbragte“ lærere
Mads Kreiberg og
Keld Michaelsen
(Modtaget den 3.6.2005)**

Efter at have sundet os lidt over dit svar synes vi, det er på tide, at vi konkluderer på dit svar og stiller nogle nye spørgsmål.

For det første kan det undre os, at SL ikke er interesseret i, hvordan en gruppe af jeres medlemmer har det med deres fagforening. Det er da godt, at SL er glad for en grænseaftale, men hvad med de medlemmer, som grænseaftalen vedrører, da SL jo er bekendt med, at hovedparten af lærere organiseret i SL langt fra er tilfredse med denne aftale.

SL mener åbenbart, at alle med lige meget uddannelse og arbejde skal være i samme fagforening, hvis matrikelnummeret er det samme. For øvrigt er der jo flere arbejdsområder på vores arbejdsplads, som er organiseret i flere forskellige forbund. Hvorfor tillader SL dette?

Det er også med undren, at vi kan se i dit svar, at I ved hvordan lærerne specifikt har stemt ved overenskomstafstemningen i en anonym afstemning.

Hvad er styrken ud fra en socialpædagogisk vinkel, hvis en af disse grupper, som er organiseret i SL halter bagefter folk med samme uddannelse, som dog er organiseret i DLF? Her tænkes løn og pensionsmæssigt. Til SL's information kan vi fortælle, at døgninstitutioner visse steder i landet har svært ved at få besat lærerstilling med uddannet personale, da det efterhånden er gået op for læreruddannede, at lærere organiseret i SL har væsentlig ringere vilkår end lærere organiseret i DLF. Så derfor undrer det os, at du i dit svar skriver, at SL er tilfredse med jeres „gråzoneaftale“. Sådan som vi forstår dit ord „grænseaftale“, så burde det jo være muligt at indgå i en konstruktiv dialog både med DLF samt de

medlemmer af SL, som denne aftale berører. Vi kan ikke se ret meget konstruktiv dialog i dit svar på vores sidste indlæg. Vi mener jo, at det må være bedre med glade medlemmer frem for en fagforening, der er glad på medlemmernes bekostning. Det kunne være man skulle se med en socialpædagogisk vinkel på dette?

Er det ikke, som vi spurgte om sidst, vores kontingentpenge, der er det afgørende? Frem for de overenskomst forhandlede tiltag, som SL alligevel overlader til andre?

Vi kan erindre SL om, at døgninstitutioner med intern skole er kommet ind under Den danske Folkeskole Lov, da lov 412 blev effektueret 1. august 1998. I den forbindelse er det blevet endnu mere væsentligt for os som lærergruppe at følge med i skoledebatten og nyudkomne materialer. Dette kan være svært, når man får et fagblad, som ikke specielt beskæftiger sig med skole, undervisning og materialer.

Sidste gang ville vi gerne have et svar, som vi kunne bruge til noget. Det fik vi ikke!

Vi håber på, at det kan lade sig gøre denne gang...?

Kære Mads Kreiberg og Keld Michaelsen

I har sendt endnu et indlæg som reaktion på det svar, jeg gav på jeres forrige brev. Det er muligt, I ikke bryder jer om det svar, I fik. Men jeg tror, det er svært at blive enige i dette spørgsmål. Vi er ganske enkelt uenige. Jeg synes, det giver god mening, at SL organiserer de medarbejdere, som arbejder med børn og unge på døgninstitutionerne – både faglærere, lærere og pædagoger. I mener noget andet.

I stiller en række nye spørgsmål, og jeg skal forsøge at besvare dem.

I spørger, hvordan SL kan tillade, at nog-

le medarbejdere er medlemmer af andre forbund. Da det ikke alene er op til SL at afgøre, hvor medarbejderne på en arbejdsplads er organiseret, handler det ikke om, hvad SL tillader eller ej. Vi har nogle aftaler, som vi har forhandlet os frem til – som for eksempel aftalen om, at lærere på døgninstitutioner er medlemmer af SL.

Vi er i SL hverken glade for eller tilfredse med, at lærerne halter bagud. Men hvis døgninstitutionerne har svært ved at skaffe lærere, er de i en situation som minder meget om folkeskolens. Også her er der lærermangel.

I undrer jer over, hvordan vi kan vide, hvad medlemmerne stemmer. Alle medlemmer i SL har en stillingskode. Via denne kode kan vi se, hvordan de forskellige medlemsgrupper stemmer: pensionister, studerende, familieplejere, medarbejdere på døgnområdet og altså også lærerne. Disse stemmetal kan Hovedbestyrelsen lade sig vejlede af, når den skal godkende afstemningsresultatet. Derfor ved vi, at lærerne samlet har sagt ja, men vi ved ikke, hvad den enkelte lærer har stemt. Heller ikke jer.

SL er – sammen med en række andre forbund – medlem af Lærernes Centralorganisation. Vi har overført forhandlingsretten til LC for at få rettet op på det efterslæb, lærerne på døgninstitutionerne har. LC kender også problematikken, og det er LC, som afgør, hvilke midler der skal fordeles til lærerne på døgninstitutionerne. Desværre lykkedes det ikke for SL at skaffe opbakning i LC til at oprette skævhederne i forhold til lærerne. Det lykkes forhåbentlig næste gang.

Venlig hilsen

Kirsten Nissen, forbundsformand

Ingen grund til bekymring

**Eva Kjer Hansen (V),
socialminister
(Modtaget d. 30.6.2005)**

Med kommunalreformen bliver det sociale område betydeligt styrket. Men i *Socialpædagogen* nr. 12 fremstod det, som om der var berettiget frygt for de sociale sårbares fremtid. Det er ganske ubegrundet, og jeg kan berolige såvel Kirsten Nissen som Mette Frederiksen (S) og Lone Dybkjær (R).

Kommunalreformen betyder, at kommunerne får både myndigheds-, forsynings-

og finansieringsansvaret således, at der for borgerne kun bliver én indgang til det offentlige system. Det skal medvirke til en mere effektiv indsats og sikre, at borgerne ikke fanges mellem to instanser. Det er en stor hjælp for eksempel handicappede og en styrkelse af borgerens retssikkerhed, fordi ansvaret for alle afgørelser og tilbud til borgeren samles.

Kommunerne vil i forbindelse med de nye opgaver blive sikret en tilstrækkelig finansiering, så de ikke kommer under pres, når de skal træffe afgørelser. Derudover

bliver der etableret en statslig refusionsordning, der skal tage højde for særligt tunge enkeltsager. Denne særlige refusionsordning er ikke på plads endnu. Og det har Socialdemokraterne og der radikale brugt som argument for, at kommunalreformen er farlig for de svageste. Det er noget pjat. Vi skal nok få en refusionsordning, som tager højde for meget dyre enkeltsager. Men det giver simpelthen ikke mening at fastlægge de endelige satser, før vi har fået det generelle tilskuds- og udligningssystem for kommunerne på plads.

700 pædagoger smidt på porten – af deres fagforeninger og KL

**Jørgen Petersen
Ansæt under
Fællesoverenskomst
Familiecenter Syd
Holmevej 180, 8270 Højbjerg
(Modtaget d. 21.6.2005)**

Kommunernes Landsforening (KL) har i 2005 som arbejdsgiver nok engang haft en bemærkelsesværdig succes. Ved forhandlingsbordet med de pædagogiske fagforbund fastholdt KL, at en masse pædagoger blev holdt ude fra vores Fællesoverenskomst. Og det lykkedes, for ellers ville KL nemlig ikke indgå overenskomst. Bøh!

Kravet om udelukkelse gjorde helt åbenbart landets to store pædagogiske fagforbund (BUPL og SL) føjelige ved forhandlingsbordet. Måske logrede de endda hyggeligt i samarbejdets navn? I hvert fald accepterede begge forbund, at pædagoger med bestemte pædagogiske uddannelser for fremtiden ikke kan arbejde under den nyindgåede overenskomst.

Og det er ikke småtingsafdeling, det her. Det handler f.eks. om de skønsmæssigt 700 pædagoger, der inden for de sidste 25 år er uddannede på Steinerseminarierne, samt om pædagoger, der hidtil har haft deres uddannelse særligt godkendt.

Førhen kunne disse kolleger godt arbejde under overenskomsten mellem KL og SL, men siden Fællesoverenskomsten i 2003 og nu igen i 2005 er de med fuldt overlæg stillet udenfor i kulden og ensomheden. Jeg tror ikke, at nogen ved, hvor mange af

dem der i dag arbejder i de stillinger, det handler om, men alle ved, at fremover vil vi ikke have dem ansat i job med dagbehandling, kriminalitetsforebyggelse, familiararbejde eller lignende. I al fald ikke med en overenskomst.

Alle disse af mine brave kolleger må undre sig over, hvad det er ved deres formlæn, der gør, at deres arbejdsgiver ikke vil have dem med under overenskomsten. Og at deres fagforening ikke slås for dem. Mange af dem har endda rigtig mange års erfaring og flere af dem må i forvejen være ansat i den slags job.

Ja, forstå det hvem der kan. Men det må være en særdeles flad og uværdig fornemmelse at være svigtet af sin fagforening ved, at solidariteten ved forhandlingsbordet var større med arbejdsgiveren, end med medlemmerne.

Det mest overraskende ved det skete er dog nok, at det skete med forbundsformændenes billigelse – ja med deres aktive underskrift. Og hvad kan det ikke udvikle sig til? Der er sandelig store perspektiver i en sådan samarbejdsforholdning til arbejdsgiver!

Tilsvarende er det med den anden Fællesoverenskomst. Den er indgået mellem KL & BUPL, SL og FOA. Næsten de samme uddannede pædagoger er smidt på porten og her var underskriveren for FOA også deres formand. En formand der samtidig er formand for KTO!

Jo, det er skam stærke folk, der accepterer at udstøde pædagoger. Gad vide, om no-

gen overhovedet vil kunne hjælpe mine kolleger ind i fagforeningens „solidariske varme“ igen?

Kære Jørgen Petersen

Ved 2005-overenskomstforhandlingerne med KL rejste SL og BUPL krav om at få de Steineruddannede pædagoger omfattet af de to fællesoverenskomster, som SL og BUPL har med Kommunernes Landsforening (KL).

Det drejer sig om overenskomsten på det forebyggende og dagbehandlende område og om den overenskomst, som gælder for pædagoger ansat i særlige stillinger.

Desværre sagde KL blankt nej; og det var SL og BUPL nødt til at acceptere. Alternativet havde været en konflikt, og vi vurderede, at kravet ikke var et tema, vi kunne kaste medlemmerne ud i strejke for. Derfor blev det ikke gennemført.

De Steinerpædagoger, der i dag er omfattet af overenskomsten, vil fortsat være omfattet, ligesom kommunerne fortsat kan give dispensation for uddannelseskravene på det forebyggende og dagbehandlende område og ansætte Steinerpædagoger på fællesoverenskomsten.

*Venlig hilsen
Kirsten Nissen, formand for SL
Birgit Elgaard, formand for BUPL*



Omtale i vores aktivitetskalender må højst fylde 50 ord, dvs. arrangementets titel, tid og sted, deltagerbetaling, optagelseskriterier og frister.

4. august kl. 17.30

Frøbjerg Festsplil: Verdenspremiere på „Den grimme Ætling“
Mødested: Danmarksgade 16, Odense.
Arr. SL Fyn

10. august kl. kl. 12-20

Ebberød Musikfestival
Programmet: Lis og Per med band synger gamle danske sange samt nogle af deres egne hits, selvfølgelig. Derefter underholder „Tirsdagsensemblet“ med alt godt fra den danske sangskat. Billy Cross og Mik Schack samt Flemming Ostermann vil spille en hel masse dejlig rock. Vi er desværre nødt til at aflyse koncerten med Birthe Kjær, men vi kan i stedet for præsentere: Ib Grønbech og Liverpoolkvarteret (The Bootles), så mon ikke vi får en lille afdeling med de gode gamle Beatlesnumre?
Prisen er kr. 150,00 og der kan betales pr. giro: 978-7429 mrk. R 72. Se endvidere vores hjemmeside www.ebberoedmedborgerhus.dk I kan oså se annoncen her i bladet den 17. juni og 29. juli. vores tlf.nr. er 4581 4750, Ebberød Medborgerhus, Sophie Magdalenensvej 9, 3460 Birkerød.

12. august kl. 16.30-??

Invitation til Palsgård Festsplil
Mødested: Danmarksgade, Vejle.
Arr. SL's sektion for pensionister og efterlønnere i Vejle Amt

20. august kl. 10-16

Familiearrangement for familieplejere: SL-Fyn's familieplejenetværk inviterer på sejltur med det gode skib Galeasen „Aventura“
Mødested: Middelfart trafikhaven, Havnegade.
Arr. Netværksledelsen Familieplejerne på Fyn

20. august kl. 9.00-??

Sommerudflugt til Skagen
Mødested: Dagcentret Perikumvej 4, Aalborg.
Arr. SL Nordjylland

20. august kl. 12.00-20.00

Sommerfest i Parken på Andersvænge
Rosenkildevej i Slagelse
Underholdning ved Slagelse Garde, Richard Ragnvald, Street Brass Band, boder med tombola, fiskedam, is, pølser, kaffe, kage, øl og sodavand. Der er også mulighed for at blive kørt en tur rundt i parken i det lille tog.
Tag familie og venner med til en hyggelig dag med mulighed for masser af gode oplevelser i vores smukke park. alle er velkomne og der er gratis adgang.
Yderligere oplysninger: Vasac center 3, Industrivej 9, 4200 Slagelse, Hanne Davidsen, 2049 9059.

2.-5. september

Sensommerens seniortilbud:
Fejåtur
2-dages bustur med overnatning på Fejø i Smålandshavet.
Afrejse: Fredag den 2. september fra København.
Arr. „Seniorerne“ Københavns Amt

12. september kl. 9.00-15.00

Temadag: Kursus med Lars Bluhme om dokumentation af det pædagogiske arbejde
Sted: Viborgseminariet, Viborg
Arr. SL Viborg

19. september kl. 9-16

Temadag: Pædagogisk Resultatmåling
Sted: SL's lokaler, skansevej 90B, 9400 Nørresundby.
Arr. SL Nordjylland

22. september kl. 9-16

Temadag: Pædagogisk Resultatmåling
Sted: Baghuset, Dæmningen 36, 7100 Vejle.
Arr. SL Vejle

Nordjylland

Sommer i SL Nordjylland

Faglig afdeling og A-kassen har følgende åbningstider i juli måned
tirsdag, onsdag, torsdag og fredag fra kl. 09 -12.
I dette tidsrum er der åbent for telefoniske og personlige henvendelser. Der kan laves aftaler om personlige møder udenfor dette tidspunkt.

goger ofte efterlyser egnede redskaber til at tydeliggøre deres egen praksis.
Lars Bluhme der er pædagog, har udarbejdet et en metode til at lave en sådan analyse eller måling af resultaterne i det pædagogiske arbejde.
Man kan med fordel læse mere på www.i-meta.dk

I Viborg udbyder vi en temadag med Lars Bluhme den 12. september 2005.
Temadagen afvikles på Viborg Seminariet.

Viborg

Pædagogisk resultatmåling

Temadag - kursus med Lars Bluhme den 12. september 2005 klokken 09:00 - 15:00

I disse år er der meget fokus på dokumentation af det pædagogiske arbejde.
Behovet for dokumentation, ser dog forskellig ud alt efter om det er politikere og embedsværk eller om det er fagets udøvere selv der har brug for dokumentationen.
Når politikere og forvaltninger har travlt med at sige, at behovet for dokumentation vokser i disse år, har det ofte afsæt i de behov som „systemerne“ har for at få dokumentation for hvad pengene bruges til eller måske handler det om noget endnu mindre sympatisk – nemlig at faget til ulidelighed skal søge sin eksistensberettigelse legitimeret.
Drejer det sig derimod om den dokumentation som fagets udøvere selv har behov for er der forståeligt nok en langt mere positiv indstilling til spørgsmålet, fordi pæda-

Dagen vil komme til at indeholde såvel gode som dårlige eksempler fra praksis, gennemgang af litteratur og afprøvning af „Resultatmålingsmodellen“ og „Dagbog-StatikModellen“ i workshops.
Deltagerne vil få udleveret en CD-rom med de to modeller – parat til brug på PC eller til udskrivning og brug i håndskrift.
En væsentlig del af temadagens indhold er ud over introduktion til metoderne, at deltagerne får diskutert forskellige tilgange til resultatmåling.
Tilmelding.
Der forudsættes et minimumsdeltagerantal på 25 for arrangementets gennemførelse.
Pris for medlemmer 300,- kr. – ikke-medlemmer 600,- kr. pr. deltager, der dækker forplejning.
Opkrævning vil ske ved fremsendelse af regning og girokort.
Der vil blive serveret formiddagskaffe med rundstykke, frokost og kaffe/kage om eftermiddagen.
Tilmelding på e-mail til viborg@sl.dk med angivelse af navn og arbejdssted eller på telefon 8661 3561 senest den 19. august 2005.

Den Maritime Landbase

Et tilbud til unge med særlige vanskeligheder

Landbase-skib-efterværn

www.maritim-landbase.dk



Vikarservice til dag- og døgninstitutioner
Kommer på hele Sjælland

Hammershusvej 77
4370 St. Merløse
Tlf.: 2745 8037
Fax: 5944 8037
info@best-choice.dk
www.best-choice.dk

Telefontid fra 06-24

ENNGAARDEN

Har du et ønske om at drive et opholdssted, så er Enggaarden en ejendom med fysiske rammer der er lige til at gå til. Ejendommen ligger ca. 18 km nordvest for Skive i det blå Limfjordsland, omgivet af enge i et let kuperet terræn. Østkær bæk løber ca. 40 m fra gården. 2 km til indkøbsmuligheder, skoler og skovbørnehave. 3 km til Limfjorden med gode badestrande.

Ejendommen er ombygget/renoveret fra 1998 til 2004, og køber skal ikke påregne udgifter til istandsættelse. Boligen er på 175 m² fordelt på 2 plan. Erhvervsarealet er på 622 m², som pt drives som Bed & Breakfast, cafe og gårdbutik. 5(6) dejlige værelser og en stor opholdsstue, 3 toiletter, 4 bruserum, køkken.

Desuden værksted, garage og stald der er velegnet til dyrehold (heste, får, geder), med direkte udgang til indhegnede græsmarker. Der er 3,3 ha til ejendommen.

Kontantpris kr. 2.495.000

Se mere på: www.enggaarden.dk og www.z-up.dk/enggaarden
Hvis du er interesseret i en uforbindende fremvisning, så kontakt Else og Kaj Dürr på telf. 97561806 eller enggaarden@email.dk

Bliv set - brug

farver

Det er ikke dyrt at sætte kulør på tekstside- og stillingsannoncer i
Socialpædagogen.

Prisen er kun 790,00 kroner for 4 farver.

Benyt muligheden for at give din annonce et farvepift og gør den dermed ekstra iøjnefaldende.

Se øvrige oplysninger om tekstsideannoncer, samt produktionsplanen for 2005 på SL's hjemmeside: www.sl.dk

Har du tænkt dig at opgive dit arbejde? Så spørg a-kassens lokal-kontor om du har en „gyldig grund“. Hvis du ikke har det, medfører opsigelsen, at du får karantæne eller mister din dagpengere.

GRÆKENLANDSKURSUS

Personlig og faglig udvikling
Supervision, terapi m.v.
30.9.-7.10.2005, Pris: 2.300

**Dansk Institut for
Kropsorienteret Psykoterapi**

Brochure: 43 622879

Ll. Nørremarks neuropædagogisk - Psykologisk terapeutisk konsulentbistand

Tilbyder grundkursus i neuropsykologi samt neuropædagogik marts 2006.

Kursustema: Neuropsykologien som pædagogisk værktøj (1)

Målgruppe: Pædagoger-lærer-kuratorer-sygeplejersker-sagsbehandler eller lignende samt personer der arbejder med handicappede personer.

Indhold: Hjernens består af nerveceller, hvordan fungerer og samarbejder de?

Hvad kan vi måle med tekniske målemetoder CT-scanning - EEG - ERP - osv.? - Og hvad kan vi bruge det til.

Hjernens funktion og udvikling fra sansebearbejdning til intellektuelle processer. De to hjernehalvdele forskellige funktioner. Symptomer på skader i afgrænsede hjerneområder. Tidlige emotionelle skader. Hvad har den hjerneskadede person „med i rygsækken“.

Tilmelding: Senest en måned før kursusstart.

Forløb: Undervisningen er fra 9.00-16.00.

Pris: Kr. 3500,-, kursusbevis gives.

Underviser: Specialkonsulent i neuropsykologi Viggo Pedersen, Bakkedal APS, Kalundborg.

Ll. Nørremarks neuropædagogisk - Psykologisk terapeutisk konsulentbistand

Tilbyder grundkurser i praktisk neuropædagogik (1)

Målgruppe: Alle personer der har interesse for området.

August + januar: Hvad er neuropsykologi og neuropædagogik og hvad kan det bruges til.

September + februar: Omsorgssvigt set ud fra neuropædagogiske principper.

September + februar: Medfødte hjerneskader set ud fra neuropædagogiske principper.

Oktober + marts: Medfødt alkohol- og narkoskader set ud fra neuropædagogiske principper.

November + april: Asperger Syndrom og medfødte hjerneskader set ud fra neuropædagogiske principper.

November + maj: DAMP-MBD set ud fra neuropædagogiske principper.

December + juni: Senskader set ud fra neuropædagogiske principper.

Underviser: Neuro/socialpædagog Vibeke Monnick - leder af Ll. Nørremark.

Pris: Kr. 400,- pr. kursus. Kursusbevis gives.

Tilmelding en uge før kursets start.

Bestil brochure for resten af året, Vibeke Monnick-Nielsen, Søndergade 11, 4534 Hørve, tlf. 5932 4450, fax 5932 4161.

Vi tager gerne ud og underviser på jeres arbejdsplads - få en fast pris.

SL's Arbejdsskadeenhed

Har du været udsat for en arbejdsskade - og har brug for støtte, kan du kontakte Arbejdsskadeenheden i SL, Brolæggerstræde 9, 1211 København K, telefon 3396 2800 mandag- fredag mellem kl. 10-15.

På SL's hjemmeside www.sl.dk kan du i menuen Arbejdsmiljø blandt andet finde pjecen „Er du kommet til skade“.

Stillings-
annoncer
skal sendes til
Datagraf
Auning AS
Energivej 75
8963 Auning
Tlf. 8795 5555
Fax 8795 5544

Fyn

**Familiearrangement for
familieplejere SL-Fyn's
familieplejenetværk
tilbyder:**

Sejltur med det gode skib Galeasen „Aventura“

**Lørdag den 20. august 2005
kl. 10.00-16.00**

Med madkurv og fiskestang sejler vi ud på krydstogt i Lillebælt. Vi stævner ud fra Middelfart og lader vinden bestemme hvor vi sejler hen. Undervejs får vi historier og beretninger fra dette spændende farvand. For de som har lyst til at fiske, vil der blive rig lejlighed til dette, da skipper kender disse vande som sin egen bukselomme. Medbring din egen stang eller lej den om bord. Maden medbringer du selv og drikkevarer købes om bord. Der er plads til 40 personer og tildeles efter princippet „først til mølle“.

Mødested: Middelfart Trafikhavn, Havnegade.

Tilmelding senest den 8. august til mail: fyn@sl.dk, 6611 0874, fax.: 6590 6653 eller SL Danmarksgade 16, 5000 Odense C.

Pris: voksne kr. 100,00 børn under 12 år kr. 50,00.

Vel mødt

Netværksledelsen

Familieplejerne på Fyn

Fyn

Verdenspremie på „Den grimme Ætling“

Vi skal igen i år, **torsdag den 4. august 2005 kl. 17.30** til Frøbjerg Festspil, den gode oplevelse sidste år in mente, vil vi gerne igen i år forsøge at gentage succesen.

Vi kører præcis fra Danmarksgade 16 kl. 17.30.

Frøbjerg Festspil vil også være med til at hædre vor store eventyrdigter H.C. Andersen, igennem stykket „Den Grimme Ætling“.

I musicalen, som har musik af én af vore mest lovende komponister, Peter Spiis.

Var H.C. Andersen søn af den senere kong Christian den 8. ??? Ja, mener Erik Bent Svendlund – og musicalen er derfor bygget op over denne teori. Var det sandhed eller

digt, virkelighed eller fantasi, lige meget: ET EVENTYR!!!

Inden spillet skal vi have lidt mad, og der vil blive serveret: Bikssemad med spejlæg og der kan købes drikkevarer til meget rimelige priser.

Pris for mad, billet og bustransport frem og tilbage fra Danmarksgade, bliver utrolig billig – nemlig kr. 175,00 pr. person.

Bindende tilmelding er nødvendig og skal gøres til SL Fyn, Danmarksgade 16, 5000 Odense C **senest 29. juli 2005.**

På gensyn – bestyrelsen for SL Fyn's Seniorklub

Roskilde

Ændring af kontortid pr. 1.8.2005

Kære medlemmer
SL-Roskilde har besluttet at ændre kontor- og telefontider pr. 1. august 2005.

Du vil kunne træffe os på kontoret mandag, onsdag og torsdag 9.30 –14, tirsdag 13-16, fredag lukket. Ændringen vil træde i kraft mandag den 1. august. Fredag den 5. august er således den første fredag, hvor kontoret vil være lukket.

*Venlig hilsen og på gensyn
SL-Roskilde*

København, Roskilde og Bornholm

Åbningstider i SL A-kassen for København, Roskilde og Bornholm

I sommerperioden fra 27. juni til 14. august 2005 har vi åbent:

Tirsdag, onsdag og fredag

fra kl. 9 til kl. 13.30

Mandag og torsdag lukket



Tuborg Boulevard 3
2900 Hellerup

TELEFON
39 45 45 45

Mandag-torsdag: kl. 8.30-16.00
Fredag: kl. 8.30-15.30

Pensionsordningen af 1976

Statens Regnskabsdirektorat
Borgergade 18, 1017 København K.
Telefon 33 92 88 00.

SL's ombudsmand

SL's Klagenævn

SL har sit eget uvildige klagenævn.

Klagenævnet skal sikre, at medlemmer, der mener, at der er begået fejl eller forsømmelser ved behandling af deres individuelle medlemssager – enten af amtskredsen eller af forbundet – kan få en upartisk instans til at vurdere sagen eller beslutningen, der er truffet af amtskredsbestyrelsen eller forbundet.

For at SL's klagenævn kan behandle en sag, skal klage mulighederne internt i SL være udnyttet. Sagen må endvidere ikke være rejst ved domstolene.

Klagenævnet består af en landsdommer samt to medlemmer af SL. Nævnet er uafhængigt af SL og dets udtalelser er vejledende.

Klagevejledning:

Der kan klages over sagsbehandlingen i SL i individuelle medlemssager, hvor medlemmet har en væsentlig, individuel interesse.

Klagefrist:

Klagen skal være SL/Klagenævnet i hænde senest fire uger efter at medlemmet har modtaget afgørelsen.

Amtskredsniveau:

Et medlem, der vil klage over fejl og forsømmelser i forbindelse med en sag, der er behandlet i amtskredsen, skal først klage til amtskredsbestyrelsen.

Forbunds niveau:

Hvis man er utilfreds med amtskredsbestyrelsens afgørelse, kan der herefter klages til SL's Forretningsudvalg.

Klagenævn:

Såfremt man er utilfreds med Forretningsudvalgets afgørelse, kan der efterfølgende klages til SL's Klagenævn. Da klagenævnet har adresse udenfor SL, skal den skriftlige klage sendes til:

**SL's Klagenævn
c/o Mogens Kroman
Holmager 33
4171 Glumso**

Nordjyllands Amt

SL-kontor:

Skansevej 90B
9400 Nørresundby.
Tlf. 9812 9899 – fax 9812 9129.
E-mail: nordjylland@sl.dk
Hjemmeside: www.sl.dk/nordjylland
Åbningstid: mandag lukket, tirsdag 9-13, onsdag 9-13, torsdag 13-17, fredag 9-13.
Amtskredsform.: Peter S. Kristensen.
Tlf. privat: 9883 8700.
A-kasse:
Tlf. 9812 9899.
Samme adresse som ovenfor.
Samme åbningstid som ovenfor.

Viborg Amt

SL-kontor:

Vendersgade 5, 8800 Viborg.
Tlf. 8661 3561 – fax 8662 8280.
E-mail: viborg@sl.dk
Telefontid: mandag-onsdag 10-13, torsdag 13-17, fredag lukket.
Personligt fremmøde gerne efter aftale.
Amtskredsformand: Poul Ole Jensen.
Tlf. privat: 9787 5425
A-kasse:
Samme adresse som ovenfor.
Tlf. 8661 3200 – fax 8662 8280.
Telefontid: mandag-tirsdag 10-13, torsdag 13-17, onsd. og fredag lukket.
Personligt fremmøde gerne efter aftale.

Århus Amt

SL-kontor:

Frichsparken,
Søren Frichs Vej 42, C, stuen
8230 Åbyhøj
Tlf. 8730 8590.
Fax 8619 3767.
E-mail: aarhus@sl.dk
Åbningstid: mandag 9.30-12, tirsdag-onsdag 9-12, torsdag 13-17, fredag lukket.
Amtskredsformand: Runa Stach.
Tlf. privat: 8698 8945.
A-kasse:
Tlf. 8730 8595.
Samme adresse som ovenfor.
Samme åbningstid som ovenfor.

Ringkøbing Amt

SL-kontor:

Knud Rasmussensvej 10,
7500 Holstebro.
Tlf. 9610 1100 – fax 9610 1109.
E-mail: ringkjoebing@sl.dk
Åbningstid: mandag 9.30-14.30, tirsdag og onsdag 9.30-13.00, torsdag 13-16, fredag lukket.
Amtskredsformand:
Kirsten Hornbæk.
Tlf. privat: 2045 2716.
A-kasse:
Tlf. 9610 1101.
Samme adresse som ovenfor.
Samme åbningstid som ovenfor, dog mandag 9:30-12:00.

Vejle Amt

SL-kontor:

Dæmningen 38, 7100 Vejle.
Tlf. 7583 1199 – fax 7583 5115.
E-mail: vejle@sl.dk
Åbningstid: Tirsdag, onsdag og fredag 9-12.30, torsdag 12.30-17, mandag lukket.
Amtskredsformand: Hanne Ellegaard.
Tlf. privat: 7582 2028.
A-kasse:
Tlf. 7583 1199.
Samme adresse som ovenfor.
Samme åbningstid som ovenfor.

Ribe Amt

SL-kontor og A-kasse:

Kongensgade 35, 6700 Esbjerg.
Tlf. 7518 0066 – fax 7512 8700.
E-mail: ribe@sl.dk
Åbningstid: tirsdag, onsdag og fredag 9.00-12.30, torsdag 12.30-17.00, lukket mandag.
Personligt fremmøde helst efter aftale.
Amtskredsformand: Michael Madsen.

Sønderjyllands Amt

SL-kontor:

Skånevej 13, 6230 Rødekro.
Tlf. 7366 1940 – fax 7366 1939.
E-mail: soenderjylland@sl.dk
Åbningstid: tirsdag, onsdag og fredag 9-12.30, torsdag 12.30-17, mandag lukket.
Personligt fremmøde helst efter aftale.
Amtskredsformand: Poul Flack-Jensen.
Tlf. privat 2085 8828.
A-kasse:
Tlf. 7366 1948.
Samme adresse som ovenfor.
Samme åbningstider som ovenfor.

Fyns Amt

SL-kontor:

Danmarksgade 16, 5000 Odense C.
Tlf. 6611 0874 – fax 6590 6653.
E-mail: fyn@sl.dk
Åbningstid: mandag lukket, tirsdag-fredag 10-14.
Amtskredsformand: Susanne Døssing.
Tlf. privat 6610 7532.
Jobanvisning: tlf. 6611 0874.
A-kasse:
Tlf. 6611 0874.
Samme adresse som ovenfor.
Samme åbningstid som ovenfor.

Storstrøms Amt

SL-kontor:

Torvet 2, 4800 Nykøbing F.
Tlf. 5484 1919 – fax 5484 1917.
E-mail: storstroem@sl.dk
Åbningstid: mandag lukket, tirsdag-fredag 10-14. Telefontid: 9.30-12 og 12.30-14.
Amtskredsformand: Marie Sonne.
Tlf. privat: 5671 1032.
A-kasse:
Tlf. 5484 1918.
Samme adresse som ovenfor.
Samme åbningstid som ovenfor.



Hvor skal man henvende sig?
Alle henvendelser skal rettes til SL's amtskredskontorer.

Ved spørgsmål i forbindelse med arbejdsløshed og arbejdsløshedsdagpenge skal der rettes henvendelse til det lokale a-kassekontor.

Ved spørgsmål i forbindelse med efterløn (efterlønsbevis, overgang til efterløn, skattefri præmie etc.), skal der rettes henvendelse til efterlønsgruppen tlf. 8744 8550 alle hverdage fra 10-15.

Undtaget herfra er dog følgende: spørgsmål om medlemskab (ud- og indmeldelse, overflytning, navn/adresseændring, ændring i ansættelsessted, kontingent mv.) rettes til SL's hovedkontor (adresse og tlf.nr. se modsatte side). Forespørgsler kan rettes telefonisk, men alle ændringer bedes rettet skriftligt med angivelse af medlemsnummer (= cpr.nr.).

Vestsjællands Amt

SL-kontor:

Japanvej 3, 4200 Slagelse.
Tlf. 5856 5452 – fax 5856 5450.
E-mail: vestsjaelland@sl.dk
Hjemmeside: www.sl.dk/vestsjaelland
Åbningstid: Mandag lukket, tirsdag til torsdag 9-15, fredag 9-13.
Amtskredsformand: Jan Vium.
A-kasse:
Tlf. 5856 5452
Samme adresse som ovenfor.
Samme åbningstid som ovenfor.

Roskilde Amt

SL-kontor:

Hersegade 20, 1.th., postboks 614, 4000 Roskilde.
Tlf. 4636 7725 – fax 4634 6669.
E-mail: roskilde@sl.dk
Åbningstid: mandag, onsdag og torsdag 9.30-14, tirsdag 13-16, fredag lukket.
Dagligt lukket 12-12.30.
Amtskredsformand: Britta Leth Madsen.
A-kasse:
Tlf. 3525 0720.
Hejrevej 43, 5., 2400 København NV
Åbningstid: tirsdag til fredag 9.00-13.30, lukket mandag.

Frederiksborg Amt

SL-kontor:

Østergade 6 B, postboks 100,
3400 Hillerød.
Tlf. 4820 9240 – fax 4820 9249.
E-mail: frederiksborg@sl.dk
Åbningstid: mandag-torsdag 10-14, fredag lukket.
Dagligt lukket fra 12-12.30.
Amtskredsformand: Elin Jensen.
A-kasse:
Tlf. 4820 9246.
Østergade 6, 1., postboks 177,
3400 Hillerød.
Åbningstid: mandag lukket, tirsdag, ons-

dag og fredag 10-14.30, torsdag 14-16.
Dagligt lukket fra 12-12.30.
Personligt fremmøde gerne efter aftale.

Københavns Amt

SL-kontor:

Hejrevej 43, 5.,
2400 København NV
Tlf. 3525 0700 – fax 3525 0718.
E-mail: kbh-amt@sl.dk
Åbningstid: tirsdag til fredag 9.00-13.30, mandag lukket.
Amtskredsformand: Uffe Torup Kristensen.
Tlf. privat: 4828 6755.

A-kasse:

Tlf. 3525 0720.
Samme adresse som ovenfor.
Åbningstid: tirsdag til fredag 9:00-13:30, lukket mandag.

Bornholms Regionskommune

SL-kontor:

Storegade 38, 3700 Rønne.
Tlf. 5695 7136 – fax 5694 5204.
E-mail: bornholm@sl.dk
Åbningstid: mandag lukket, tirsdag-fredag 9-14.
Amtskredsformand: Niels Jørgensen.
A-kasse:
Tlf. 3525 0720.
Hejrevej 43, 5., 2400 København NV
Åbningstid tirsdag til fredag 9:00-13:30, lukket mandag.

Københavns og Frederiksberg Kommuner

SL-kontor:

Hejrevej 43, 5.,
2400 København NV
Tlf. 3525 0710 – fax 3525 0718.
E-mail: kbh-frb@sl.dk
Åbningstid: tirsdag til fredag 9-13.30, mandag lukket.
Amtskredsformand: Ole Larsen.
Tlf. privat: 3332 1819.
A-kasse:
Tlf. 3525 0720.
Samme adresse som ovenfor.
Åbningstid: tirsdag til fredag 9:00-13:30, mandag lukket.

Akassen København, Frederiksberg, Roskilde, Bornholm:
E-mail: slak@sl.dk

SLA – Efterlønsgruppen

Postboks 2480
Søren Frichs Vej 42 C, Stuen
8230 Åbyhøj
tlf. 8744 8550
E-mail: efterlonsgruppen@sl.dk
Åbningstid: alle hverdage fra kl. 10-15

Pædagogstuderendes LandsSammenslutning

Bredgade 25 F
1260 København K
Åbningstid: Mandag-onsdag 10-15, torsdag 10-17, fredag lukket.
Telefon: 3393 0911.

Socialpædagogen

Nr. 14/ 2005 / 15. juli

Viden fra Jelling

CVU Jelling udgiver ny avis, der skal gøre den viden, der opsamles og skabes på uddannelsesinstitutionen, frit tilgængeligt. Første nummer handler blandt andet om praktik og rummelighed

Af Maria Rørbæk

PUBLIKATIONER ■ Titlen på CVU Jellings nye avis, Open Source, stammer fra computersproget.

„Open Source“ – åben kilde – er navnet på en bestemt type computerprogrammer og anden software, hvor alle har fri adgang til den såkaldte kildekode. Det betyder, at enhver kan gå ind og ændre i programmet, så det passer til egne behov.

I avisen „Open Source“ er det ikke computerkoder, der bliver lagt frem, men derimod den viden om blandt andet pædagogik, der skabes og opsamles på CVU Jelling.

Første nummer videregiver blandt andet resultatet af det såkaldte Praktikkvalificeringsprojekt, hvor CVU Jelling og 13 institutioner i Vejle Amt sammen fandt ideer til tiltag, der kan forbedre praktikken. Projektet mundede blandt andet ud i følgende anbefalinger:

At hvert praktiksted udarbejder en „studieordning“ for praktikken.

At praktikken gøres til en del af praktikstedets kerneydelse.

At de bevilligende politikere gøres opmærksom på stadig ringere ressourcer.

Drop tvangsrummeligheden

Premiereudgaven af Open Source indeholder også en artikel af cand. pæd. psych Hans Fonsbøl, der er lektor på CVU Jelling.

Under overskriften „Lad os droppe tvangsrummeligheden“, stiller han et stort spørgsmålstegn ved, om man kan presse og tvinge mennesker til større rummelighed.

– Ethvert rum har sine grænser. Det har den psykiske rummelighed også. Når disse grænser overskrides, bliver vi stressede, og så bliver vi mindre rummelige. Enhver, der har prøvet at arbejde med en børnegruppe, som er blevet sammensat med for stor rummelighed, ved, hvad jeg taler om. Derfor er det en rigtig dårlig idé over hals og hoved at nedlægge specialpædagogiske tiltag og særforanstaltninger med den begrundelse, at de ikke lever op til rummelighedsidealene. Resultatet vil blive mindre rummelighed, skriver han.

Piger er ikke født lyserøde

En af de andre lektorer, cand.scient Mette Nørregaard Christensen har forfattet artiklen „Piger er ikke født lyserøde – og drenge ikke blå“. Den handler om, hvordan piger og drenge bliver mødt med forskellige forventninger.

– En svensk forsker har interesseret sig

for, hvordan Lego er blevet markedsført siden 60'erne. I de tidligere reklamer så man pigen og drengen i fælles leg med legoklodserne. Lego havde dengang ikke et bestemt køn hæftet på sig. I 2005 kan børnene næppe være i tvivl om, hvilke hylder med Lego der henvender sig til deres køn. Og i de mindre æsker Lego vil man opdage, at der i pigernes ofte ikke er en medfølgende konstruktionsvejledning. Hun må nøjes med scenerierne uden på æsken, mens han altid får en detaljeret vejledning til selv den mindste æske. Pigernes Lego består også af flere færdigbyggede elementer end drengenes. Han skal konstruere og erobre verden, hun skal hurtigt have opstillet en scene og lege rollelege, skriver Mette Nørregaard Christensen.

Open Source udkommer i 5000 eksemplarer, og det er meningen, at der skal udgives to-tre numre om året.

Avisen kan rekvireres ved henvendelse til maj.norlyk@cvujelling.dk

mrk@sl.dk



En af artiklerne i CVU Jellings nye avis, Open Source, beskriver forskellene på Lego-legetøj til henholdsvis piger og drenge.